

JANUAR 1991, ŠT. 1

POŠTNINA PLAČANA NA POŠTI LITIJA

Težja je pot, močnejši si, širša so obzorja

Umetnost ni le okras, je potreba
kot človek človeku.

Rad živi v čistem, urejenem okolju.

Vanj si prinese kamen, rožo, vejo...

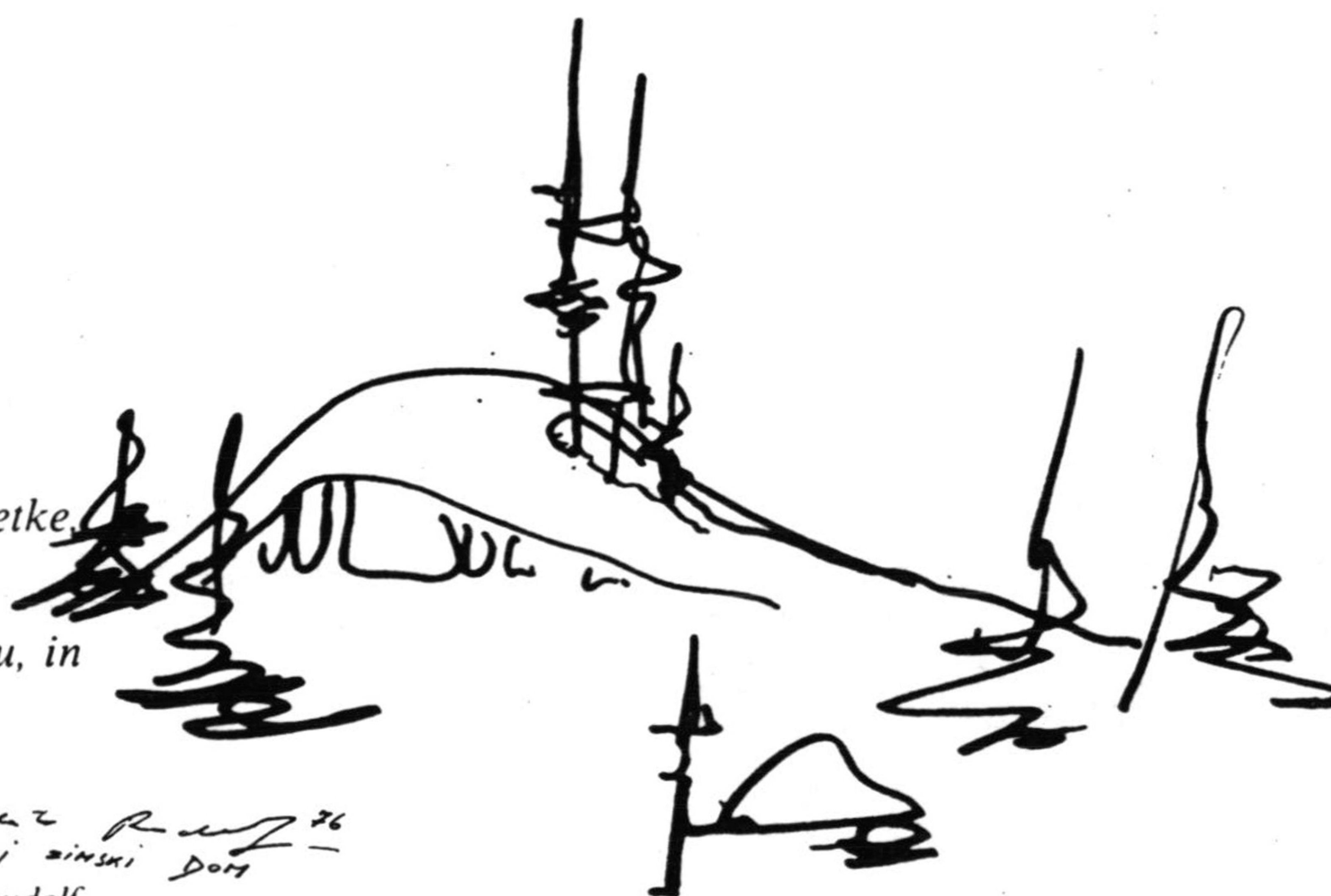
- Biti odvisen, zasvojen od hrane, materialnih dobrin
- Ne!
- Vzeti si čas za sočloveka, otroke, dom,
delati, živeti z naravo, športom, kulturo...

- Nekdo je celo življenje sanjaril, kako rad bi šel v Benetke,
na Sedmera Triglavska jezera.

- Drugi je vzel popotno malho in čez nekaj ur je bil tu, in
tam.
- Poti so.

Ob slovenskem kulturnem prazniku lahkoten korak.

Zlato Rudolf

KULTURNI PRAZNIK – MOJ PRAZNIK

Bliža se tisti dan v letu, ki ga bomo od jutra do večera veliko-
dušno namenili za pogovore o kulturi, katerih teme so že nekaj
let enake: za kulturo ni denarja, družba se do nje mačehovsko
obnaša, kulturniki ponižno in poniževalno prosjačijo za denar,
ki ga imamo vsi vse manj, kulturne prireditve so drage; začarani
krog.

Najprej o tem, kaj sploh je kultura. Definicije pravijo, da so
kultura zakoni in pravila, ki si jih človek izmišlja mimo nature.
Ta pravila se imenujejo vrednote in se jih ljudje držimo ali pa ne.
Vrednote naj bi bile eden od pomembnih kriterijev, po katerih se
ljudje ločimo od bitij, ki sledijo vrojenemu nagonu.

Po dolgih letih tarnanja nad usodo naše kulture, nad nerazu-
mljivo skopostjo ljudi, ki smo jim zaupali nož za rezanje prora-
čunske pogače (ki počasi postaja suha skorja), bo že čas, da se
ovemo brezplodnosti nerganja nad gluhim kolesjem oblastnih
milinov in se ob tolaženju z rekom, da denar ni vse, ozrimo na
področje, kjer bo rešitev cenejša.

Kaj ko bi enkrat posebli na področje, kjer gospodarimo sami,
in kulturni dan namenili razmišljanju o svojem osebnem odnosu
do kulture?

Nehajmo tarnati, da v nešem kraju ni nobenih kulturnih prire-
ditev, ko prav dobro vemo, da so, pa se nam ne da potruditi do
tja, še kulturno stran Glasila občanov najraje kar spregledamo.
Tudi na visoke cene vstopnic za koncerte in predstave se nehaj-
mo izgovarjati.

Vprašajmo se raje, s koliko prebranimi knjigami smo dvignili
klavirno slovensko povprečje, koliko filmov smo si doma ogleda-
li, potem pa o njih razmišljali in se pogovarjali. Premislimo, ko-
liko truda smo vložili, da bi bolje poznali svojo kulturno dedišči-
no, največje umetnike svojega naroda, ki so vest, da obstajamo,
ponesli v svet in nam omogočili, da vsaj za zdaj še udobno sedi-
mo v kulturnem parterju Evrope.

Spomnimo se katere od vrednot, ki so jih cenile naše babice, in
ugotovili bomo, da vse staro ni bilo slabo, in da menjave politič-
nih sistemov zavržejo in poteptajo tudi marsikaj dobrega. Naj-
bolje bo, če bomo sami presojali o dobrem in slabem, o sebi in
svojem življenju. Ne pustimo se zavajati. Čas množic z enimi
možgani je mimo. Sedaj je čas posameznika.

Irena Prašnikar

ZVONOVİ ZVONIJO, PREMILO POJO

V spokojno tišino zimskega večera so se oglasili zvonovi v zvoniku šmarske cerkve. Miloglasni zvoki so nas privedli do tega, da smo odpirali okna, saj smo želeli čimbolje slišati »petje« ubranih zvonov. »Kako to, da šmarski možje in fantje potrkavajo v tem poznem večeru, saj vendar še ni praznik?« smo se spraševali vsak zase. Bilo je namreč v nedeljo, 23. decembra 1990, okoli 10. ure zvečer. Pa je bil PRAZNIK. To spoznanje in odgovor sta nam takoj ponudila radio in televizija, ki sta nas obveščala o rezultatih plebiscita o slovenski samostojnosti. V velikem veselju, ki nas je zajelo, smo nekateri

Šmarčani hoteli s pijačo in keksi pogostiti požrtvovalne pritrkovalce, ki so nam s svojim trdom pripravili res čudovito vzdušje. Tega nismo mogli uresničiti, ker so se v zvonik zaklenili od znotraj, saj v svoji skromnosti niso pričakovali obiska.

Torej smo ostali spodaj – zunaj in jih s pesmijo »Oj Triglav, moj dom« pričakali, ko so preznojeni prišli med nas. Pesem je podajala roko naslednji pesmi in ta zopet naslednji... V hišah se niso več odpirala samo okna, ampak tudi vrata in cele družine so prihajale med nas, da proslavimo dogodek s pesmijo in da nazdravimo.

Noben avto, ki je slučajno

pripeljal mimo ni nadaljeval vožnje. Šofer je ustavil, prisluhnil in se nam pridružil. Od nekod je mlad fant prinesel harmoniko in tudi plesali smo. Zelo navdušena je bila gospa Sotenškova, gostilničarka, ki je nenehoma hodila domov in se vračala s polnim naročjem steklenic. Obiskal nas je tudi gospod župan in skupaj smo zapeli Zdravljico.

Nihče ni občutil pozne ure in burje, ki je kdaj pa kdaj potegnila okoli voglov.

Noč so zaljšale tudi barvne rakete. Česa tako spontanega in lepega Šmartno še ni doživelo. Vsi smo občutili med seboj prijateljstvo in nabirali smelosti in poguma za prihodnost. Radost je bila nepopisna. Na novem asfaltu ob cerkvi smo si dajali duška ob veselju nad tem, da vsi Slovenci mislimo enako. To nepozabno doživetje je odmevalo v nas še naslednji dan in skozi vse praznike.

M.V.

Izid glasovanja na plebiscitu o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije

V občini Litija je bilo v volilni imenik vpisanih 13.750 upravičencev, za izid pa se je upoštevalo 13.500 upravičencev.

Skupaj je glasovalo 12.597 upravičencev ali 93,3 %, oddanih pa je bilo 12.591 glasovnic.

Za je glasovalo 12.147 upravičencev ali 90,0 %.

Proti je glasovalo 339 upravičencev ali 2,5 %.

Neveljavnih je bilo 105 glasovnic ali 0,8 %.

Tajnik občinske volilne komisije
Marko Godec, l.r.

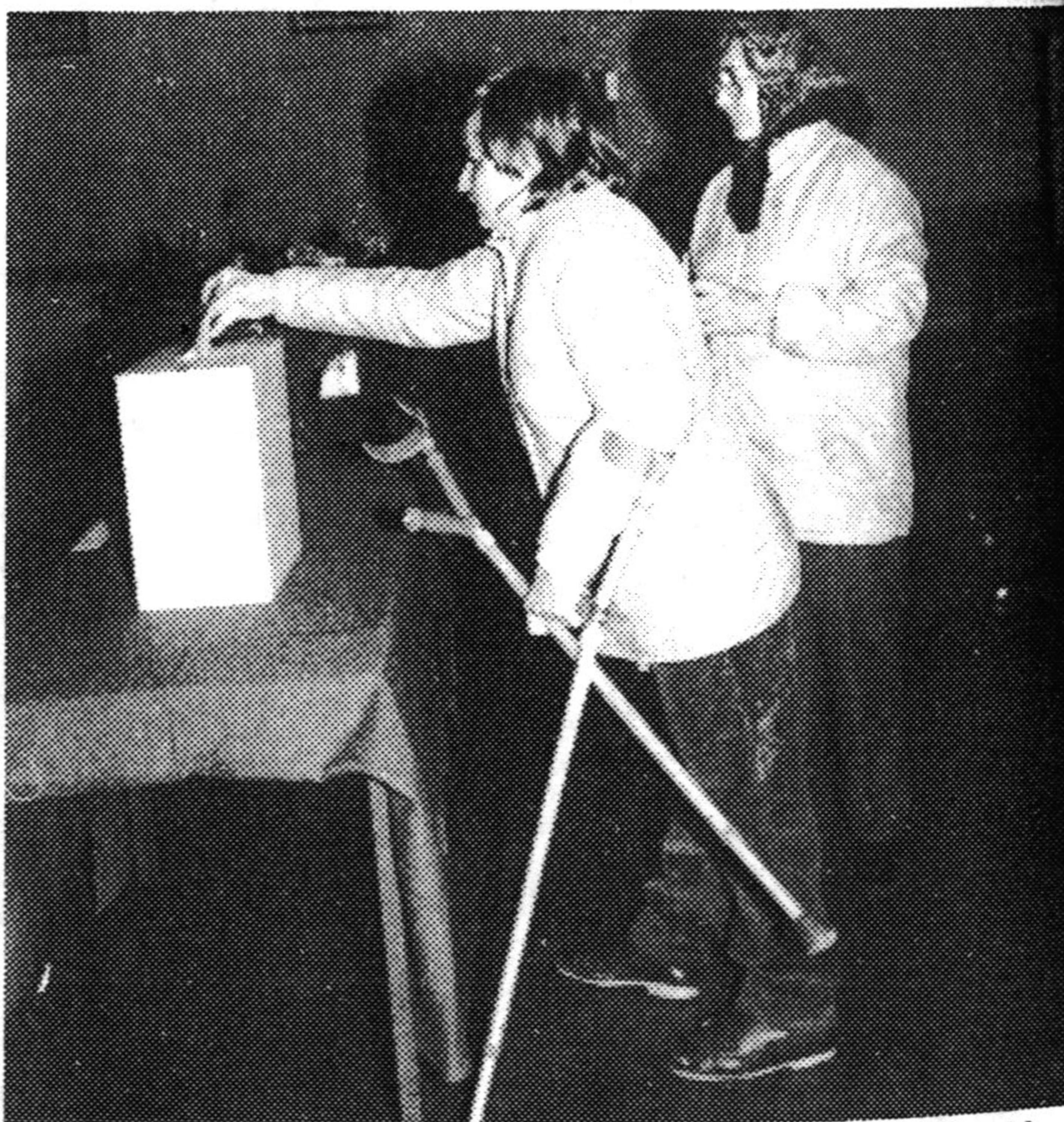
Predsednik občinske volilne komisije
Miro Bregar, l.r.

Po razglasitvi rezultatov so se v zvonikih zbrali pritrkovalci in zvonovi so zapeli vesele melodije

In še na zdravje samostojni Sloveniji!

Na dan glasovanja je bilo na vseh voliščih najbolj živahno dopoldne, ko so povsod zabeležili visoko udeležbo volilcev. (Foto: K. Šušteršič)

LETOŠNJE PRIREDITVE SO SKROMNE, A SMO NANJE LAHKO PONOSNI

V počastitev občinskega praznika se je v decembru 1990, zvrstilo več kulturnih in športnih prireditev; le-te so se začele z desetim jubilejnim spominskim pohodom na Tisje in sklenile s srečanjem borcev II. štajerskega bataljona v omenjeni vasici, kjer je pred 49. leti potekala prva večja bitka v Zassavju.

Osrednja svečanost je bila tokrat v avli Skupščine občine Litija. V nagovoru župana Mirka Kaplje je bilo čuti zadovoljstvo v zvezi z dogodki, ki so nam prinesli prve poveljne demokratske volitve in večstrankarski sistem, obenem pa tudi zaskrbljenost zaradi težkega položaja gospodarstva v občini in vse večjega števila brezposelnih.

Omenil je nekatere pridobitve, ki zbuja upanje za prihodnost in smo nanje lahko ponosni; to je nadaljevanje gradnje šole na Dolah, športne dvorane v Litiji, pošte v Gabrovki, večnamenskih zgradb na Vačah in Polšniku ter komunalnih naprav v skoraj vseh krajevnih skupnostih.

Med kulturnim programom, ki ga je izvajal Litijski oktet, je župan podelil priznanja.

Občinska priznanja so prejeli: Gasilsko društvo Ribče za uspešno delo na področju preventive in za načrtno delo

z mladimi, sestre Usmiljenke iz doma počitka Tisje v Črnem potoku za dolgoletno humano in požrtvovalno delo z bolniki in ostarelimi osebami, Franci Štrus iz Litije za zavzeto sodelovanje v Planinskem društvu Litija, zlasti pri organizaciji spominskih pohodov na Tisje, Nace Šteferl iz Litije za dosežene uspehe pri razvijanju in delu obrtnega združenja v občini in Vladimir Ribič s Polšnika za uspešno vodenje domače krajevnih skupnosti.

Listine o priznanju so dobili: Vladi-

mira Cedilnik iz Šmartna, Anton Končina iz Velike Štange in Vili Mandelj s Save; vsi trije že vrsto let sodelujejo v domačih krajevnih skupnostih in imajo precejšnje zasluge za njihov napredek.

Visoki državni odlikovanji – Red za slug za narod s srebrno zvezdo pa je župan izročil Janezu Kastelicu zaradi njegovega prispevka k razvoju živinoreje v občini Litija in Lojzetu Erjavcu za dolgoletno delo v telesni kulturi.

Boris Žužek

Spominski posnetek župana z vsemi prejemniki občinskih priznanj, listin priznanj in državnih odlikovanj. Na fotografiji manjka Janez Kastelic, ki pa je odlikovanje prejel na zadnji decembrski seji občinske skupščine. (Foto: K. Šušteršič)

Grad Bogenšperk je od lani bogatejši še za eno zbirko; ob občinskem prazniku so odprli stalno zbirko narodnih noš iz 17. stoletja. Na podlagi Valvasorjevih opisov in drugih virov sta jo uredili etnologinja Marija Makarovič in zgodovinarica mode Mileva Kumer. Za kulturni program so poskrbeli učenci litijske glasbene šole. (Foto: Karolina Šušteršič)

V okviru praznovanj občinskega praznika je bila tudi priložnostna svečanost na gradu Bogenšperku, kjer so predstavili zbornik o Janezu Vajkardu Valvasorju, ki prinaša referate s simpozija, ki je potekal 8. dec. 1989 v Ljubljani in na Bogenšperku. Slovesnosti je prisostvoval tudi predsednik Odbora za proslavo 300-letnice izida Slave Vojvodine Kranjske in član predsedstva Republike Slovenije dr. Matjaž Kmecl (v sredini). Valvasorjev Bogenšperk pa je dobil še izpopolnjen četrti ponatis vodiča, ki so ga pripravili Branko Rajšp, Božo Otorepec ter Ivan Godec. (Foto: K. Šušteršič)

SDP

POGOVOR Z VOLILCI

Stranka demokratične preno-
ve Litija, vabi vse občane, da se
udeležijo pogovora s poslancem
v republiškem družbenopolitič-
nem zboru **Milanom Balažičem**
– v četrtek 31. 1. 1991 ob 17.
uri v veliki sejni sobi SO Litija,
Jerebova 14.

Beseda bo tekla o delu parla-
menta, uresničevanju projekta
samostojne in neodvisne Slove-
nije, odnosih med strankami,
delu vlade v senci in drugih ak-
tualnih dogodkih.

Milan Balažič je bil izvoljen v
naši volilni enoti in je eden red-
kih poslancev v DPZ, ki svojega
sedeža ni dobil iz tako imenova-
nih ostankov glasov in na pod-
lagi tajnih, volilcem neznanih
seznamov, ki so jih sestavila
vodstva političnih strank, am-
pak tako, da je zanj pač glasova-
lo dovolj veliko število volilcev
v njegovi volilni enoti. Tudi
zato ima tovariš Milan Balažič
še posebno odgovornost do te
volilne enote in naše občine.

Vabimo vse, tudi tiste, ki za
M. Balažica na spomladanskih
volitvah niste glasovali in se z
njegovimi pobudami v republi-
ški skupščini ne strinjate.

Pridite, vprašajte, povejte
svoje mnenje!

Dopolnjeno ime Slovenske kmečke zveze

Je dopolnjevanje in spremi-
njanje imen strank moda? Mis-
lim da ne, pač pa potreba, saj se
čas in politične razmere naglo
spreminjajo in prehajajo v nor-
malne in mirnejše. Tako se je
do lani spomladi pričetem ob-
čnem zboru SKZ nabralo toliko
novosti, da jih ni bilo moč ob-
delati naenkrat. Zato smo občni

zbor nadaljevali in zaključili de-
cembra na Vrhniki.

Ob ustanovitvi in še precej
časa po njej je bila SKZ mišlje-
na kot stanovsko politična orga-
nizacija kmetov, druge stranke
pa poudarjajo druge nosilne
komponente: SDZ Slovenstvo,
SDSS socialo, SKD krščanski
pristop do človeka, Zeleni var-

stvo narave, na malega človeka
in podeželje so pa v glavnem vsi
pozabili. Še najbolj so se mu
približali Slovenski krščanski
demokrati, ki imajo tudi največ
volilcev s podeželja, tudi med
kmeti, in zaradi spoštovanja
tradicionalnih vrednot s SKZ
tudi največ skupnega. Zato tudi
ni presenetljivo, da se občasno
govori o združitvi obeh strank v
močno ljudsko stranko, ki bi jo
ob volitvah volilo 30–40 odstot-
kov volilcev. Razvoj je pokazal,
da SKZ ne more biti uspešna, če
bo vključevala le kmete in se
borila le zanje. To pa zato, ker
se podeželje lahko razvija le ce-
lostno, sicer bi zastal tudi razvoj
kmetijstva, če bi se kot nosilni
del podeželja razvijalo le to. To
spoznanje je tako na tem ob-
čnem zboru SKZ dokončno
prodrlo nekako v obliki: ne mo-
remo biti bogati, če so naši sose-
dje revni in obratno. To spozna-
nje je pokazalo, da moramo
našo zvezo razširiti in v njej na-
rediti prostor za vse podeželane,
tudi tiste, ki nimajo zemlje, a ži-
vijo na vasi, jo dopolnjujejo in
so odvisni od nje in kmetijstva,
kmetijstvo pa od njih. Le skupaj
se bomo uspešno razvijali in
tudi nasproti mestu v nekoliko
spremenjeni obliki uveljavili
prejšnje reklo: Tudi mesta ne
morejo biti bogata, če je podeže-
lje revno, saj smo odvisni drug
od drugega. Vsi skupaj smo to-
rej država, ki bo postajala toliko
bogatejša in stabilnejša, kolikor
manjši bo razkorak med me-
stom in vasjo.

Tako je torej SKZ upravičeno
postala tudi ljudska stranka –
SKZ-LS. V prvi vrsti je SKZ-LS
še kmečka stranka z močnim
kmetijskim programom ob tudi
močni slovensko-narodni na-
ravnanosti, s socialnim pristop-
om do ljudi in spoštovanjem
tradicionalnih krščanskih vred-
not. Na zadnjem občnem zboru
smo v skladu z navedenimi ugo-
tovitvami bistveno bolj pouda-
rili neizogibno vpetost kmetij-
stva v celotno podeželje z njeni-
mi prebivalci ter njihovimi de-
javnostmi in pozabili nismo
tudi na malega človeka in njego-
ve težave. Med drugim se zato
zavzemamo za uvedbo nacio-
nalno starostno pokojnino, ki
naj bi jo v bodoče dobival vsak
starejši občan, ne le kmetje.
Zato je dodatek »Ljudska stran-
ka« k imenu Slovenske kmečke
zveze upravičen.

Janez Firm

Mladi krščanski demokrati tudi v Litiji

Sredi decembra smo v Šmartnem ustanovili občinski od-
bor Mladih krščanskih demokratov (MKD); delujemo v
okviru Slovenskih krščanskih demokratov, odbora Litija. V
okviru republike je bila organizacija ustanovljena pred do-
brim letom in šteje že več kot 2000 članov.

Član MKD je lahko vsakdo med petnajstim in tridesetim
letom, ki sprejema program in statut stranke; na voljo ima
več sekcij, kjer lahko deluje (kultura, ekologija, mednarodna
dejavnost, študentske zadeve ...).

Na ustanovnem zboru smo izvolili tudi vodstvo občinske-
ga odbora MKD, in sicer za predsednika Rajka Meserka, za
tajnika pa Tadeja Lavriha.

Mladi krščanski demokrati se zavedamo, da v demokratič-
ni družbi ni mogoče delovati le iz neke majhne skupine na
vrhu »piramide«, ampak po vsej Sloveniji.

Vabimo vse, ki želite z nami sodelovati, da se nam pridru-
žite. Naš začasni naslov je Tomazinova 1, Šmartno pri Litiji.

Vera Dušak

Plebiscit – ustava – kmetijstvo

Slovenska kmečka zveza – ljudska stranka je v sodelova-
nju z vsemi strankami litijske občine v nedeljo 16. decem-
bra 1990 v Šmartnem organizirala javno tribuno plebiscit –
ustava – kmetijstvo. Gost tribune je bil član predsedstva Re-
publike Slovenije Ivan Oman. Ob koncu tribune so vse
stranke sprejele skupno izjavo o plebiscitu. (Foto: Jože Biš-
čak)

SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE

TUDI V NAŠI OBČINI

Šestim političnim strankam v litij-ski občini se je v decembru pridruži-la še socialdemokratska: ideja soci-alne demokracije ni nova, saj jo po-znajo mnogi naši občani, ki so tej stranki namenili svoj glas na zadnjih volitvah. Za svoj simbol si je izbrala svet vrtnice in po njem jo bomo lo-čili od drugih strank s podobnim nazivom, ki v zadnjem času nastaja-jo v praznem političnem prostoru.

Pobudniki za ustanovitev ome-njene stranke smo se sestali v Litiji v začetku decembra in iz skromnega članstva izvolili svoje vodstvo: pred-sednik je postal Zvone Ulanec, pod-predsednik Milan Palatinus, tajnica Žanka Brilej in blagajnik Tone Ko-vič. Največ zaslug za ustanovitev stranke ima Zvone Ulanec, ki je po-skrbel tudi za stike z vodstvom stranke v Ljubljani. Storili smo prve korake in si jasno začrtali svojo pot. Prepričani smo, da bomo z našim programom pridobivali simpatizer-je, pa tudi člane. Z upanjem pričā-kujemo, da se nam bodo pridružili ljudje, ki čutijo potrebo, da s svojo ustvarjalno sposobnostjo pomagajo rešiti Slovenijo iz labirinta, v kate-rem smo se znašli po končanem enostrankarskem režimu. Vsako čā-kanje, da se bodo zadeve same raz-pletle, je tiščanje glave v pesek. Samo kritika dela drugih nam ne sme biti dovolj, ko tehtamo, kako se bomo vključili v ta proces, da se res-nično z vsemi silami »vprežemo« v delo za našo lepšo prihodnost.

Dediščina, ki smo je bili deležni po razpadu prejšnje oblasti, je kaj klavna. Vsa povojna leta smo bili navajeni, da so mislili in ukazovali nekateri. Politični sistem ni niti v ekonomiji dopuščal naravne ka-drovske selekcije, in se tako najspo-sobnejši le z delom niso mogli uve-ljaviti. Usoda narodnega gospodar-stva je bila skoraj pol stoletja v ro-kah ljudi, ki so morali svojo stro-kovnost najprej dokazovati z moral-no-političnimi kvalifikacijami; to pušča za seboj golobke brazde v ekonomski moči našega gospodar-kega sistema. Vse gospodarstvo je bilo brez denarja; vsakomur od nas je jasno, da 2.800 odstotna infla-cija ni nič drugega, kot jemanje ti-nemu, ki kaj ima in dajanje druge-mu, ki nima ničesar.

Marsikdo bo seveda skušal opore-kati, češ, saj smo vendar nekaj nare-dili iz domovine, kakršno smo dobi-li leta 1945. ne smemo pa pozabiti, da ni bila v ruševinah le naša domo-vina. Tudi drugi evropski narodi so morali najprej odstraniti ruševine, vendar so nato v drugačnem politič-nem in ekonomskem sistemu veliko hitreje napredovali in ljudje tam da-nes živijo tako, kot si mi lahko samo želimo.

Tu ne moremo mimo vloge in po-litike, ki so jo v teh deželah vodile Socialdemokratske stranke. Mi smo v preteklem obdobju ustvarjali ne-kaj novega, kar v svetu še ni bilo preizkušeno. Upamo, da smo po to-likih letih le prišli do spoznanja, da se splača verjeti tudi drugim, pa če-prav nam kdaj tudi nenaklonjenim narodom. Če so njihove izkušnje zgodovinsko preverjene in omogo-čajo ljudem dobro življenje, potem naj bo tak sistem tudi za nas spreje-mljiv.

Prosil bom urednika Glasila ob-čanov, da mi v naslednji številki omogoči objavo izvlečkov iz našega programa. Ne morem pa mimo ne-katerih osnovnih načel, za katera se bo borila naša stranka, in sicer:

- za suvereno slovensko državo z večstrankarskim parlamentarnim si-stemom,
- za samostojno nastopanje in vključevanje v politične, ekonom-ske in kulturne povezavalne tokove v svetu,
- za zagotovitev pravnega reda in dosledno spoštovanje človekovih pravic,
- za tako ekonomsko politiko, ki bo koristila slovenskemu gospodar-stvu – z nacionalno valuto,
- da se bo lahko vsak državljān vključeval v ekonomsko in socialno življenje družbe, kjer pa se pričakuje in zahteva učinkovito delo ter ustrezno pošteno plačilo.

Seveda je vsebina programa še bo-gatejša, pa vendar naj zaključim svoje razmišljanje s tem, da se bomo zavzemali predvsem za višji osebni in družbeni standard prebivalcev Slovenije ter za mednarodno pri-znanje, tako da bomo Slovenci s po-nosom izrekli svojo pripadnost slo-venski državi.

Milan Palatinus

DENACIONALIZACIJA

Že lep čas ugotavljamo, da je treba vrniti krivično odvzeto premoženje oz. popraviti prizadejane krivice, ki so bile s tem povzročene občanom od konca vojne pa vse do današnjih dni. To so bile različne vrste odv-zema premoženja, kot so nacionalizacije, agrarna re-forma, arondacije in zaplembe ali konfiskacije.

Za to obsežno nalogo so poleg treh republiških ko-misij, ki urejajo to področje, ustanovljene tudi komisi-je za denacionalizacijo v občinah. Tudi naša komisija se je sestala 11. 12. 1990, predvsem z namenom, da pregleda obstoječo in predvideno zakonodajo s tega področja ter se seznani s stanjem nepremičnin, ki ste jih občani že prijavili za vračilo.

Zakonodaja, ki je trenutno v veljavi, le delno posega na to področje (Zakon o zadrugah in Zakon o privatizaciji). Kjer vsako preprodajo objektov (zgradb) preprečuje zakon o moratoriju, smo osvojili mnenje, da se nad zgradbami, ki so v slabem stanju, vrši občasen nadzor, ki ga bo opravljala ustrezna inšpekcijska služ-ba.

Naj ob tem pripomnim, da je komisija sestavljena iz predstavnikov vseh strank in predstavnikov neodvis-nih odbornikov v SO Litija, njeno delo pa je predvsem politične narave. Ker so postopki različni od primera do primera, je komisija tudi sklenila, da se s postopki za vračanje prične šele, ko bodo pripravljeni vsi zako-ni, ki bodo urejali to področje.

Do sedaj je na Oddelek za urejanje prostora in var-stvo okolja vloženi 90 zahtevkov, ki se nanašajo na skupno 789 ha gozdov in 430 ha kmetijskih površin. 45 prejšnjih lastnikov je vložilo zahtevke za vrnitev stanovanjskih hiš, trije pa za obrtne delavnice z vsemi obratnimi in denarnimi sredstvi in sredstvi, ki so jim bila odvzeta z bančnih računov. V desetih primerih za-htevajo prejšnji lastniki vrnitev lokalov. Večji zahtevki se nanašajo na vračilo podjetij in veleposestev.

Zahtevke za vračilo odvzetega premoženja lahko še vedno vložite na Oddelek za urejanje prostora in var-stvo okolja na SO Litija.

V denacionalizaciji vidim začetek spoštovanja in modrega upravljanja z lastnino. Ker pa je vrnitev odv-zetega premoženja ena najtežjih, dolgotrajnih in ob-čutljivih operacij do gospodarskega preporoda in s tem do zaupanja tujine do tega, bo med prejšnjimi oz. bo-dočimi in sedanjimi lastniki potrebno veliko strpnosti, razumevanja in pogajanj. Zavedati se moramo, da je državna blagajna prazna in bo zato potrebno etapno vračanje. Pri vsem tem pa bomo morali paziti, da tret-jim lastnikom, ki so v tem času z realnimi kupopro-dajnimi pogodbami prišli do tega premoženja, ne bomo naredili krivic. Prav tako bo treba razmisliti o nedokončani agrarni reformi.

Odprtih vprašanj je veliko. Ko bodo pripravljeni vsi potrebni zakonski predlogi, se bo naša komisija spet sestala. Vam, spoštovani občani, pa bomo posredovali informacije o opravljenem delu.

Za komisijo za denacionalizacijo
Franci Rokavec

KO JE SAVA POPLAVLJALA

Noč med 1. in 2. novembrom lani bo mnogim krajanom Ponovič, Save in Spodnjega Loga ostala v spominu. Takrat je reka Sava dosegla najvišji nivo, odkar pomnijo v tej dolini. Voda je začela naraščati v večernih urah in dosegla vrhunec ob treh zjutraj.

Po hišah so brlele sveče, občasno je izza oblakov pokukala luna, v noč groze so odmevali poki podivjane vode, jok ljudi in kriki domačih živali. Ko je voda podrla električne in telefonske drogove, zalila železniško progo, načela savski most in porušila viseči most v Renkah, je bil stik s svetom popolnoma pretrgan. Gasilci ter sosede, ki jim voda ni ogrožala hiš, so z nadčloveškimi močmi pomagali iz podivjane vode reševati ljudi, živino in premoženje. Voda je odnašala vse...

Drugi dan so zopet prišli prvi na pomoč gasilci, ki so prinesli toplo besedo, hrano, obleko in najnujnejše pripomočke ter pomagali pri dolgotrajnem čiščenju. Zapisala sem nekaj pripovedi o poplavljenih s Save.

Štefka Anžur: »Okrog enih ponoči, ko je zalilo stanovanje, sva z možem zagazila v vodo do

ramen, in v naročju s hčerkama šla do sosedove hiše. Ko smo se zjutraj vrnili, je bilo vse uničeno. Sodelavci so nama z možem ogromno pomagali, da sva se odselila v Litijo. Rdeči križ, Karitas, Kmečka zveza so prispevali oblačila, posteljnino, pohištvo, ozimnico, hrano, drva... Lepa hvala mnogim, ki so nam na različne načine pomagali v najtežjih trenutkih.«

Vera Bezjak: »V naši hiši je bil vrtec, ki ga je voda popolnoma zalila, in tudi zgornje nadstropje, zato smo dan počakali na podstrešju. Ker je bilo vse uničeno, so vrtec za dva meseca preselili v savski združni dom.«

Miha Savšek: »Voda je zalila vse njive in travnike, odnesla drva, cement... Živino iz hleva smo najprej prestavili na skedenj, toda voda je kmalu tako narasla, da so gasilci pomagali prašiče spraviti na senik, živino pa odvesti v župnijski hlev. Telička smo dali k sosedu v klet, a je tudi do njega prišla voda.

Slavko Mijić: »Sredi noči so nas prebudili gasilci. Ko smo vstali, je voda že zalivala stanovanje. Gradimo novo hišo. V najemniški hiši sva živela z bra-

tom, najini ženi in štirje predšolski otroci. Voda nam je uničila vse, zato smo se preselili k sosedom. Še dobro, da je toliko ljudi pripravljenih pomagati.«

Zofka Bajde: »V naši hiši ni bilo še nikoli vode. Ko so moški dvigovali pohištvo, nisem mogla verjeti, da bi prišla voda v stanovanje. Na podstrešju sem se spomnila, da sem pozabila v predalu denar. Kokoši so potonile v kurniku. Zelo sem žalostna, vendar obenem tudi zadovoljna, da so mi rešili vsaj šivalni stroj in mi sorodniki veliko pomagajo, ker sem slabega zdravja.«

Janez Feštajn: »Voda mi je zalila vse spodnje stanovanjske

prostore. Treba je bilo dolgo čisti hišo in okolico. Želim, da bi se denar, ki je bil namenjen poplavljenecem v litijski občini, pravično razdelil, da bi naredili prednostno listo. Javno naj se poroča o denarju, ki so ga prispevali darovalci in koliko tega so dobili poplavljeneci.«

Takih zgodb, vendar vsako drugače žalostno obarvano, bi lahko napisala še za štirideset gospodinjstev v savski krajevni skupnosti. Vse pa družijo ista misel – prisrčna zahvala za kakršnokoli pomoč.

Razbohotila so se pozitivna in negativna čustva, ljudje smo spoznali ljudi.

Angelca Ocepek

Za poplavljenice še vedno prihaja pomoč

(bž) Litijski Rdeči križ je prejel od Rdečega križa Slovenije pomoč v hrani, oblačilih, posteljnini, gospodinjskih strojih, pohištvu in gradbenem materialu za poplavljenice in jim je le-to tudi že izročil. Tako je razdelil 2000 ribjih konzerv in po 3 kg pralnega praška 91 družinam, najbolj ogroženim pa je daroval še 40 rjuh, 20 blazin in prevlek, 9 jogijev, 2 pralna stroja in manjše kose pohištva. Kar 23 družin je prejelo 30 ton cementa, Rdeči križ iz Ljutomera pa je poslal 10 ton različnih krmil za živino. Na zbirni račun Rdečega križa Litija pa so nakazali denar še: Krajevna organizacija Ribče 12.000 din, Zavod za izobraževanje in kulturo od izkupička dobrodelnega koncerta treh pevskih zborov 5.100 din, šolarji z Dol 495 din in gabrovški šolarji 670 din.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem Litijskemu pihalnemu orkestru za pomoč, ki ste mi jo namenili, ko je nedavna povodenj prizadela naše naselje.

Evgen Malis

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem organizacijam in posameznikom, ki so nam pomagali po novembrski poplavi. Posebno se zahvaljujemo Občinski organizaciji RK Litija, ki nam je nudila pomoč v več akcijah, tako v denarju kot materialu.

Družina REMEC, Ponoviče 7

Plesna skupina »F«, ki jo vodi mentorica Mojca Intihar, deluje na Osnovni šoli Litija. V treh letih je dosegla zavidljive uspehe; skrbi tudi za naraščaj, tako da se ji za prihodnost ni treba bati. (Foto: Karolina Šušteršič)

Novo vodstvo krajevnih skupnosti

Volivci Krajevne skupnosti Gabrovka so na zboru občanov 16. decembra lani sprejeli nov statut in izvolili novo vodstvo krajevne skupnosti. Po novem statutu jo vodi 19-članski svet v sestavi: Marija Klun – predsednica, Stane Miklič – namestnik predsednice, člani pa so: Franc Kotar, Jože Rappl, Ivanka Simončič, Bruno Utenkar in Franc Železnik iz Gabrovke, Marjan Hostnik in Milan Resnik iz Moravč, Brane Sladič z Brezovega, Miro Resnik – Gabrska Gora, Bojan Vodenik – Gobnik, Drago Medvešek – Javorje, Franc Resnik – Kamni vrh, Jože Vodenik – Laze, Janez Zupančič – Okrog, Branko Starina – Tihaboj, Viktor Resnik – Tlaka in Slavka Resnik iz Vodice.

Predsednica se je po izvolitvi zahvalila za zaupanje ter na kratko predstavila delovni program novega vodstva.

Vinko Resnik

Ponašamo se z uspehi

Tudi na Vačah smo pred iztekom mandata sedanjim organim krajevne skupnosti naredili obračun dela in ugotovili, da so bila mnoga dogajanja v tkano v življenje krajanov in da smo bili, kljub težavam pri izvajanju planskih nalog, vedno na strani napredka in razvoja kraja.

Na novembrskih zborih krajanov v posameznih soseskah so občani kritično presojali dosedanje delo v KS, kar je dobra osnova za odgovorno delo novega vodstva. Kljub temu se lahko pohvalimo z nekaterimi uspehi: skupaj s krajanji, njihovim prostovoljnim delom, darovanjem materialom, krajevnim samoprispevkom in ob pomoči soinvestitorjev ter občine gradimo večnamensko stavbo na Vačah, za katero predvidevamo, da jo bomo dokončali v drugi polovici tekočega leta. Gradbeni odbor za vodovod končuje te dni prvo fazo tega velikega objekta: zgradili smo nekaj lokalnih požarnih bazenov in rezervoarjev za pitno vodo, uredili krajevne poti, hitimo pa tudi z obnavljanjem od strele požgane cerkve na Slemšku, našel pa bi lahko še več manjših del. Vsega, kar smo si zadali, nismo mogli uresničiti, bodisi zaradi pomanjkanja denarja, bodisi zaradi ljub nekaterih, ki svojega dela niso opravili in seveda drugih vzrokov. Moram pa poudariti, da so bili, tako svet KS, kakor tudi vsi njegovi odbori in komisije, vedno odprti za pobude krajanov.

Volitve so že za nami. V skladu z novosprejetim statutom smo na demokratičen način izvolili nov svet KS, ki šteje 11 članov, predseduje

pa mu Anton Potočnik; tajniška dela bo opravljal Jože Juvan, računovodska pa Irena Mrva. Poravnalni svet bo vodil Anton Vrtačnik s Slivne.

Plan za naslednje srednjeročno obdobje do leta 1995 vsebuje tiste naloge, ki naj bi jih opravili s sodelovanjem vseh, ki smo za razvoj kraja zainteresirani, pri tem pa moramo upoštevati finančne možnosti.

Naša krajevna skupnost mora poleg kmetijske dejavnosti čedalje bolj uvažati tudi turistično in kulturno dejavnost, za kar ima vse pogoje. Z geometričnim središčem Slovenije imamo mi in občina velike načrte, tu so tudi pomembne zgodovinske in arheološke zanimivosti.

Več pozornosti bomo morali nameniti varstvu okolja, urejenosti krajev, odnosu do obiskovalcev navedenih znamenitosti, gostinski ponudbi, starim vaškim običajem, kmečkemu turizmu in še marsičemu, kar sodi v ta krog življenja in ponudbe.

To, kar navajam v teh vrsticah, ni vse, kar se je zgodilo pri nas v minulim srednjeročnem obdobju, pa tudi ne vse, kar imamo v načrtih. Naši nadaljnji uspehi bodo odvisni od razumevanja in sodelovanja vseh krajanov, zadnje plebiscitarne odločitve pa naj bi uresničevali na vsakem koraku.

Obilo zdravja, sreče in delovnih uspehov želim v letu 1991 vsem krajanom v imenu nekdanjega in sedanjega vodstva KS. Tudi v prihodnje bodo uradne ure za občane vsak torek od 16. do 18. ure v gasilskem domu na Vačah.

Stane Č.

KS Vintarjevec napreduje

Vintarjevška krajevna skupnost je med najmanjšimi v občini in o njej smo v Glasilu občanov doslej malo brali, kar pa ne pomeni, da se tu ni zgodilo ničesar pomembnega. Jože Rozina, predsednik sveta, mi je dejal, da to krajevno skupnost sestavljajo manjše soseske, ki pa so si tako oddaljene, da je nemogoče na enem kraju zbrati vse vaščane. Tako že vrsto let organizirajo sestanke v Javorju, kamor sodijo še Leskoviča, Vrata in Riharjevec ter v Vintarjevcu s Podrojam in Kotom. Pridobitve, ki so jih občani zgradili v minulim srednjeročnem obdobju, so v glavnem potekale s prostovoljnim delom ljudi in njihovimi prispevki v denarju in materialu, pomagala pa jim je tudi širša družbena skupnost. Vse akcije pa so vodili po posameznih soseskah.

Že leta 1986 so krajanji Vrat in Leskoviče s samoprispevkom zgradili vodovod, del sredstev pa namenili urejanju krajevnih poti. Dve leti pozneje so z lastnimi sredstvi obnovili vodovod tudi Javorčani. Dogovora o posodobitvi ceste Leskovi-

ca-Javorje pa zaradi pomanjkanja sredstev in visoke inflacije niso uspeli uresničiti, so pa asfaltirali le njen del skozi obe naselji v dolžini 800 m.

Podobnih akcij so se lotili tudi v dolini. Vintarjevčani so že leta 1970 naredili prvo zajetje za vodovod na Riharjevcu, za kar so Mihčevim izredno hvaležni, da so jim dovolili uporabo vode, vendar je bilo takrat nanj priključenih samo 9 hiš, sedaj pa jih je že 21, zato so morali zamenjati cevi, tako da nov dotok vode zadostuje za 30 hiš. Svoj vodovod imajo tudi v Podrojah, kjer so ga prav tako nedavno obnovili.

Veliko sredstev, materiala in prostovoljnega dela so vložili vaščani Vintarjevca in Podroj še v posodabljanje krajevnih čest. Lani so položili kar 1800 m asfalta, in sicer v Vintarjevcu 950 m, v Podrojah 650 m in v Kotu 200 m, utrditi pa morajo še bankine in urediti jaške.

O ostalih delih, ki še niso dokončana in o načrtih v tej krajevni skupnosti pa vas bomo seznanili v prihodnji številki.

Boris Žužek

Samoprispevek po načrtu

ŠMARTNO PRI LITJI – Spomladi prihodnje leto se bo v KS Šmartno iztekel prvi krajevni samoprispevek. Dela potekajo po predvidenem programu. Šmarčani so že posodobili dvorano v kulturnem domu, prispevali sredstva za cesto skozi Zavrstnik, zgradili pločnik od stanovanjskih blokov do spomenika preuredili prostore za krajevni urad in potrebe krajevne skupnosti, zadnje dni v novembru pa je dobila cesta okoli cerkve še asfaltno prevleko; drugo plast bodo položili spomladi, ko bo ugodnejše vreme. Do izteka samoprispevka jim je ostala le še ena naloga – obnova športnih igrišč.

(Besedilo: Boris Žužek, foto: Karolina Šušteršič.)

Pesniška zbirka Ignacija Kotarja

96-letni posebnež, zbiratelj ljudskega blaga, pesnik priložnostnih pesmi o krajih, v katerih je prebival in ljudeh, s katerimi se je družil, je spesnil zbirko pesmi.

KUD Venčeslav Taufer Dole je sklenilo, da bo izdalo zbirko v samozaložbi.

Težko je bilo zbrati najlepše pesmi človeka, čigar življenjska pot je bila izredno plodna, barvita, prežeta s trpljenjem. Ob izidu bomo člani društva pripravili literarni večer, ki se ga bo udeležil sam avtor. Želimo pripraviti pristrčno srečanje s človekom, ki je svoje misli, čustva in doživetja pustil v svojem kraju, pozno jesen življenja pa preživlja v domu Tisje v Črnem potoku.

Jožica Brtačnik

SPREJEM NOVEGA STATUTA IN VOLITVE

V KS Štangarske Poljane smo v mesecu novembru in decembru izvedli postopek za sprejem novega statuta. Po predhodnih obravnavah na delnih zborih krajanov so bile izdelane pisne pripombe. Svet KS je le te v celoti upošteval in jih vnesel kot spremembe v čistopis predloga statuta naše KS. Na zboru krajanov se je izkazalo, da nam vseh pripomb le ni uspelo izoblikovati pred izdelavo čistopisa, tako da smo še na zboru samem statut dopolnili in ga tudi sprejeli.

Istočasno so potekale tudi priprave na volitve za priprave na volitve za predsednika in člane sveta KS. Kljub namenu, da se volitve izvedejo takoj po sprejemu statuta, smo se zaradi pripombe, da niso vsem, ki so pristali, da v bodoče opravljajo delo predsednika sveta KS, dane enake možnosti, krajanji odločili, da te preložimo na 14. december, ko bi zbor krajanov sprejel tudi finančno letno poročilo sveta KS. Tudi drugi zbor krajanov je bil številčno zelo dobro obiskan. Po sprejemu

poročila o finančnem poslovanju, smo se udeleženci odločili, da imenujemo volilno komisijo za volitve predsednika in članov sveta KS. Sprejeli smo sklep, da so volitve tajne in se izvedejo vzporedno s plebiscitom. Za predsednika sveta KS sta kandidirala Vera Žlabravec in Franc Černe s člani. Od 279 volilnih upravičencev jih je 85 dalo podporo Veri Žlabravec, Franc Černe, ki je zbral 169 glasov, bo kot do sedaj, naslednji dve leti opravljal delo predsednika sveta KS.

Volilni rezultati kažejo, da je bilo to delo do sedaj uspešno. Želimo mu, da bi tudi v prihodnje, skupaj z novo sestavo sveta, nadaljeval z uspešnim delom.

V KS bo poleg nadaljevanja posodobljenja krajevnih cest in dokončanja nalog iz samoprispevka še veliko nalog, ki jih bomo morali opraviti, da bomo bolj zadovoljno živeli.

Franc Props

Praznično delavni šolarji

Na enoti s prilagojenim programom pri Osnovni šoli Dušan Kveder-Tomaž Litija smo predpraznične decembrske dni preživljali zelo delavno.

V tem šolskem letu si učenci želijo na morje, radi pa bi organizirali tudi šolo v naravi za vse naše šolarje. Glede na sedanje gospodarske razmere in na življenjsko raven občanov pa vemo, da bo to zelo težko. Odločili smo se, da bomo z našim delom pomagali staršem pri zbiranju sredstev in tako skupaj dosegli zastavljeni cilj.

Vsi učenci so skupaj z učiteljicami pridno izdelovali novoletne okraske. Le-te smo z ostalimi izdelki, ki jih delajo pri tehničnem pouku, ponudili občanom po nizki ceni ter izkupiček namenili za šolo v naravi. Ostajali smo v šoli po pouku, da bi naredili čimveč izdelkov. Trud ni bil zaman, saj smo si prislužili 3.000 din. Za letno šolo na morju zbirajo učenci tudi star papir. Nekateri krajanji nam pri tem že redno pomagajo.

jo, želimo pa si še več sodelovanja.

Če imate doma star papir, pokličite nas, prišli bomo in ga pospravili. Vsem občanom, ki nam na kakršenkoli način pomagajo, se iskreno zahvaljujemo in jim želimo srečno novo leto.

Učenci in učiteljice enote s prilagojenim programom

Otroci delajo z veseljem

Učenci 1.a razreda osnovne šole Šmartno so obiskali kmetijo, kjer so jim pripravili koruzo za luščenje.

Zrna iz majhnih rok so hitro napolnila košaro. Po končanem delu pa jih je gospodinja povabila za mizo in na peč, kjer so se ogreli s toplim čajem.

Take urice za otroke hitro minejo, učijo se delati in ceniti tudi domača opravila.

H.M.

Po končanem delu je najljubša domača krušna peč, še lepše pa je v naročju učiteljice

S kolesi po Ameriki

(vd) Zadnje dni lanskega oktobra se je s petmesečne poti po ZDA vrnil Šmarčan Igor Jurič. Skupaj z Robertom Bogatajem in Alešem Lesjakom je prekolesaril Ameriko od vzhoda do zahoda. Za pot s kolesi so potrebovali tri mesece in pol; v tem času so prevozili 6.500 km od New Yorka do Los Angelesa. Tu so kupili avto in se z njim vrnili na vzhodno obalo. Igor, ki je absolvent geografije in nemščine na Filozofski fakulteti in tudi novinar na Radiu Slovenija, bo v prihodnjih številkah našega glasila objavil nekaj reportaž s tega zanimivega potovanja.

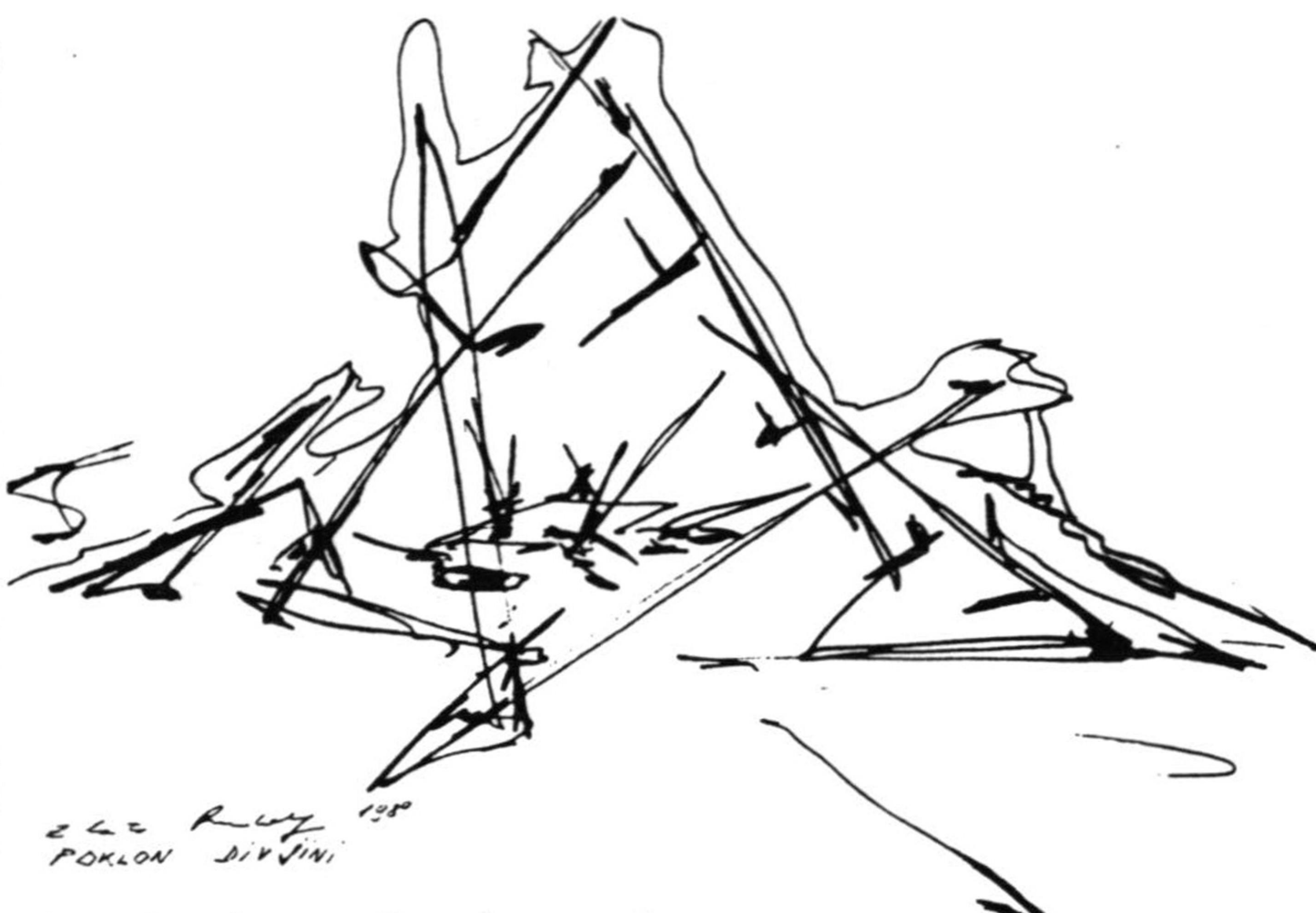
NAŠE OKOLJE

S tem člankom pričenjamo v Glasilu občanov z objavljanim serije prispevkov s področja ekologije. Napisani bodo poljudno, saj naš časopis ni strokovna revija, njihov namen pa bo predvsem vzgojni, delno tudi izobraževalni. Seznanjali vas bomo s splošnim stanjem okolja pri nas in v svetu, pretežno pa s konkretnimi problemi v naši občini. Po vrsti bomo obdelali najprej glavna področja ekologije (narava, zrak, voda, zemlja, odpadki, hrup), nato pa postopoma tudi posamezne probleme, predvsem tiste, ki (lahko) vplivajo tudi na življenje, kakršnega živimo danes, in življenje naših potomcev oz. zanamcev.

Danes pričenjamo z osnovnim člankom, ki naj bralce spomni na nastanek okolja in procese v njem, na nepredstavljiva razdobja, v katerih je okolje nenehno spreminjalo svoj izgled in končno na dejstvo, da je človek v bliskovito kratkem obdobju v naravnem okolju izvedel skorajda usodne posege.

Naša Zemlja je stara okrog 4,5 milijarde let. Njena struktura in oblika sta se nenehno spreminjali, zlasti zemeljska skorja ali poenostavljena površina oziroma oklep Zemlje. Proces spreminjanja še vedno potekajo. Pred več kot 500 milijoni let so se na Zemlji oblikovali prakoninenti, ki so jih obkrožale velikanske kadunje, zalite z morjem – zametki današnjih oceanov. Vode so v ta morja odnašale ogromne količine materiala, saj takrat rastlinstva, ki bi to erozijo preprečevalo, še ni bilo. Na dnu teh morij so se nabirale ogromne količine usedlin, pričela so se pogrezanja in zaradi bočnih pritiskov so se začele usedline gubati in končno dvigati iz morja. Tako so nastale gore in postopno se je oblikoval relief Zemlje. Ti procesi trajajo še danes, le da jih sploh ne opazimo, saj je čas našega življenja na Zemlji zanemarljiv v primerjavi z milijoni let, v katerih se Zemlja nenehno spreminja.

V Sloveniji, kjer sedaj živimo, so najstarejša gorstva nastala pred približno 400 milijoni let, pred 40 milijoni let pa se je morje iz teh predelov umaknilo

in se kmalu nato še enkrat vrnilo in z vzhoda zalilo dobršen del Slovenije, med drugim vso Ljubljansko kotlino, torej tudi predele, kjer danes živimo mi, vse do Jesenic. Po umiku morja so se tu izoblikovale pokrajine iz usedlin in vulkanskih nanosov. Proces v naravi pa še niso prenehali. Mnoge ledene dobe so pustile velike sledove v današnji Sloveniji. Po dolinah so polzeli mogočni ledeniki in jih brusili ter poglobljali in tako ustvarjali osnovne poti rekam in poto-

kom, ki danes žubore okrog nas.

Kaj je 500 milijonov let proti »borim« 50.000 letom, ko je morda človek prvič stal v tej naši dolini Save in na njenih obronkih? Ko je morda prikoračil tam nekje od Potočke Zijaške ali Krapine, in zrl po bregovih Save, da bi ugledal primeren prostor za svoje bivališče ali uplenil žival za potešitev lakote. Za odžejanje pa ni bilo težav, Sava je bistra kot solza tekla mimo njega.

In tako se je človek počasi naseljeval v teh krajih, bolj nomadsko, premikal se je sem ter tja, koder mu je pač narava dala več možnosti za preživetje. Tisoče let je živel z njo v popolni slogi, ji jemal zgolj za preživetje, ni je skušal zmotiti v njenih procesih, ki so milijone let uravnavali vsa ravnotežja v njej. Tako kot visoki bori in smreke ter jelke, ki so prekrivale široke doline in hribe, tako kot vsi bistri potočki, kot vsi mamuti in velikanski plazilci ter ptiči, je bil njen sestavni del in v ničemer ni zmotil njenih tokov.

In kaj je 30, 40 let proti 50.000? Spet skoraj nič. Pa vendar se je ravno v teh borih 30–40 letih zgodilo v naravnem okolju toliko stvari, da so se ravnotežja zamajala. Človek je ustvaril dejavnosti, ki naravi niso bile prijazne. V zrak je pri-

V Sloveniji imamo skoraj 3000 rastlinskih vrst, popis ogroženih rastlinskih vrst pa je dal naslednje ugotovitve: 342 je takšnih, ki so vredne posebnega varstva. Izumrlih jih je v zadnjih sto letih 30, prizadetih je 34 vrst. V glavnem gre za močvirske in vlagoljubne rastline, ki jim sistematično jemljemo in uničujemo biotope. Ranljivih je 77 vrst, redkih pa 189. Naših, zgolj slovenskih vrst in podvrst je skorajda 60, kar je veliko za tako majhno območje. (Iz knjige »Varstvo naše dediščine«, Ljubljana 1989). Pri živalih je slika podobna, na vrsti je človek.

čel spuščati ogromne količine strupenega dima, bistre vode so postale odtočni kanali za ogromne količine vseh vrst odpadkov, ljudje so pričeli proizvajati velike količine odpadkov v industriji in gospodinjstvih, za pridelavo hrane so zemljo nasitili z vsemogočimi umetnimi sredstvi, ki »uničujejo škodljivce«. Pričeli so se množiti problemi s pitno vodo, hrup vseh mogočih vozil na zemlji in zraku je preglasil vse naravne melodije. Človek je naravno okolje močno onesnažil in ga spremenil. Vse skupaj se je pričelo takrat, ko so ljudje začeli delati stvari, ki jih narava uravnava po svoje. Ko so pričeli reke in potoke betonirati v kanale, rezati gozdne ceste v pobočja hribov, graditi tovarne brez čistilnih naprav, živeti na račun izkoriščanja narave, ne da bi ji zato kaj dali in še mnogo drugih zadev, se je pravzaprav začel čisto nov proces v naravi, ki bo seveda imel nepredvidljiv razplet. Bo naravni proces spreminjanja v naravi še potekal tako kot doslej? Bo ta isti kraj čez 1 milijon let tisoč metrov pod nekim morjem? Bo morda čez nadaljnjih 50 milijonov let spet nekje visoko v zasneženih gorskih vrhovih? Kdo ve? Bo narava močnejša od človeka? Ali pa bo morda človek le še pravi čas zavrl uničevanje in onesnaževanje narave in se izognil katastrofi?

Martin Brilej

Obnova vodovoda v Dragovškem

Še pred dvajsetimi leti se je marsikje uporabljala za pitno vodo deževnica, ki so jo ljudje s streh zbirali v za to namenjenih rezervoarjih. Tudi v naši KS je bilo tako. Ljudje so si pomagali, kot so vedeli in znali, da bi prišli do boljše pitne vode. V Dragovškem smo tedaj z lastnim delom in svojim denarjem izvedli oskrbo štirih domačij s pitno vodo. Ta vodovod pa je zaradi dotrajanosti in premajhne količine vode vse manj služil svojemu namenu.

Lansko pomlad se je pokazalo, da bomo ostali brez vode. Pričeli smo z aktivnostmi za izgradnjo novega vodovoda, ki bi s pitno vodo oskrbel pet domačij, od katerih ena do sedaj ni imela vodovoda, ter rešili njihovo požarno varnost.

Do sedaj nam je uspelo zgraditi 1200 m razvodnega omrežja. Vsa dela, razen izkopov, smo opravili sami. Material, ki smo ga vgradili, smo nabavili z družbenimi sredstvi in denarjem iz opravljenih nabirk. Z izgradnjo črpalnice in vodohrama bomo nadaljevali takoj, ko bo vreme dopuščalo in bomo uspeli zbrati potrebna sredstva.

Upam, da bom lahko kmalu poročal, da je tudi v naši redko naseljeni krajevni skupnosti vsaj delno rešen problem oskrbovanja z vodo. Podobnih primerov, kot je ta, je še nekaj in rešiti jih bo treba.

Franc Props

ZAKAJ TAKO?

V torek, 28. avgusta lani, sem poslal svojega mlajšega brata Martina na Višnji grm, k.o. Ježni vrh, naj na parcelah 113/2 in 114/2 pregleda baterijskega pastirja, ki ni bil v stiku. S tem pastirjem je pred divjadjo zavarovana njiva, na kateri je takrat rasla koruza.

Tam sta ga prestregla dva lovca; Boruta Eltrina iz Lovske družine Šmartno pri Litiji je brat poznal, njegovega spremljevalca pa ne. V srečanju z lovčema se je za Martina začel križev pot. Borut Eltrin ga je fizično napadel tako, da ga je nekajkrat udaril po obrazu. Že okrvavljenemu bratu je še zagrozil: »Če ne boš tiho, te bom ustrelil!« Da bi svojo grožnjo še podkrepil, je v Martina uperil puško, ne vem pa, če je bila takrat nabita.

V litijemskem zdravstvenem domu je zdravnik še isti večer pregledal poškodovanega brata in njegov izvid tudi prilagal.

Pozneje smo s poizvedovanjem ugotovili, da je bil Eltrinov lovski tovariš, tudi član iste lovske družine, takratni komandir Postaje milice v Litiji Martin Podlesnik.

Rad bi še povedal, da sem bil baterijskega pastirja in žico prisiljen kupiti in z njima ograditi posevke, da sem jih tako zavaroval pred divjadjo, saj se njeno število povečuje in s tem tudi škoda, ki mi jo na njivah povzročajo. Preživljam se namreč samo s kmetijstvom; škode, ki mi jo je povzročila divjad, pa mi lovska družina ni hotela povrniti.

Podobno imam zavarovano tudi nad omenjenima ležečo parcelo št. 117. Tam sem štiri dni pozneje, 1. septembra lani, opazil v večernih urah, da je bilo populjenih več kolov in pretrgana žica. Po vsem tem sklepam, da je bil baterijski pastir lovčema spotika, izplačilo odškodnine, ki jo je povzročila divjad, ki se je pasla na mojih njivah, pa bi bila po njihovi pameti in presoji prevelik finančni izdatek.

Zato zdaj javno sprašujem:

- Zakaj sta mi člana Lovske družine Šmartno omejila svobodo gibanja na moji njivi, saj ni bila objavljena policijska ura?
- Ali bo sedaj od demokratično izvoljene oblasti potrebno dobiti dovoljenje za prosto gibanje po svoji posesti?
- Kakšna pravila veljajo za sprejem v Lovsko družino Šmartno, še zlasti, če lahko njeni člani uperjajo svoje orožje ne le v divjad, ampak tudi v človeka?

Alojz Groznik,
Vrata 8, Šmartno pri Litiji

Z orožjem mu nisem grozil

Zaradi neresničenga in napihnjenega prikazovanja dogodka v Višnjem grmu, ko sva z Martinom Podlesnikom čakala divje prašiče, podajam podrobnejši opis dogajanja:

Tega dne, to je 28. avgusta lani, je v dopoldanskem času Vladislava Mulh sporočila na Postajo milice v Litiji, da so bili ponoči v njeni njivi divji prašiči. Še istega dne sva si z Martinom Podlesnikom ogledala okoli 13. ure poškodovano koruzo ter se dogovorila, da greva zvečer k isti njivi čakati divjad. Pri tem poudarjam, da so bile v dolini delno poškodovane vse njive koruze, razen Groznikove, ki je bila v celoti ograjena z žico.

Nato sva se istega večera vmila v Višnji grm in pustila avtomobila pri Mulhovi hiši. Ko sva se na dvorišču pogovarjala z domačimi, je mimo hiše počasi pripeljal z osebnim avtomobilom Z 750 Alojz Groznik, nato pa s polnim plinom zapeljal skozi dolino, v katero sva nameravala iti čakati divje prašiče. Na koncu doline je obrnil ter se mimo Mulhove hiše vračal proti domu. Pri tem se ni zapeljal do svoje koruze, temveč po nasprotnem koncu doline. Da je bil to Alojz Groznik, so nama povedali Mulhovi in dodali, da se doslej ni še nikoli v tem času peljal v dolino in da je to storil očitno zaradi nagajivosti, ko je videl, kam nameravava iti midva.

V trenutku, ko sva prišla do Mulhove koruze, je na zgornjem robu doline večkrat močno počilo; takrat je bil še dan. Takoj za tem sva slišala Z 750, ki je speljala z roba doline in se ustavila pred Groznikovo hišo. Čakala sva dalje. Okoli 20.45 sva na zgornjem robu doline ponovno slišala dva močna poka, nato pa se je nekdo z motorjem pripeljal skozi gozd v dolino, kjer sta se ponovno slišala dva poka. Ko sva se hotela prepričati, kdo strelja, sva prestregla Martina Groznika. Na vprašanje, kaj dela v dolini in s čim je streljal, je dejal, da je metal petarde zaradi divjih prašičev. Ko sva mu odvzela petardo, ki mu je še ostala, je postal nesramen in predrzen in ker ni hotel zapustiti doline, sem ga dvakrat klofutnil po licu. Ves čas, ko sva se z njim pogovarja-

la, sva oba z Martinom Podlesnikom imela orožje po lovsko na rami ter mu v nobenem trenutku nisva z njim grozila ali kako drugače.

Nato je Martin Groznik zapustil dolino, midva pa sva čakala še do pol druge ure ponoči.

Alojz Groznik je tudi v pismu, ki ga je poslal naši lovski družini navedel vrsto laži. Nikjer ne omenja svoje in bratove kršitve, ker sta metala petarde; trdi, da je brata Martina poslal v dolino, da bi preveril delovanje baterijskega pastirja, v resnici pa se je le-ta samo peljal po dolini in metal petarde. Tudi ni res, da sem ga z roko večkrat tako udaril, da je bil ves krvav. Le dvakrat sem ga udaril, vendar ni bilo sledu o krvi, saj sva ves postopek osvetljevala z baterijo, pa tudi Mulhovi, kjer se je Martin Groznik ustavil, lahko to potrdijo. V zdravniškem spričevalu pa piše, da gre za udarec v desno ličnico in nos ter da gre za SLED POŠKODBE. Predno je prišlo do neljubega dogodka oziroma klofut, sem Martinu Grozniku tudi dejal, da naj bo vesel, ker mu čuvaro koruzo pred divjadjo, nato pa se je začel nesramno obnašati in jezicati, tako da me je izzval, da sem ga udaril prvič, drugič pa zato, ker ni hotel zapustiti doline. Sam obžalujem dogodek in se čutim krivega, ker sem se pustil izzvati. Nisem pa zadovoljen z neresničnim prikazovanjem dogodka med občani in lovci.

Borut Eltrin,

Usnjarska 15, Šmartno pri Litiji

Stališče Slovenske kmečke zveze – Ljudske stranke do fizičnega napada lovcev LD Šmartno na Martina Groznika

1. Menimo, da je omenjeno dejanje predstavnikov LD Šmartno grobo kršenje človekovih pravic in jasen dokaz monopolnega položaja lovskih druženj in lovcev nad kmeti, gozdarji in drugih uporabnikov zemljišč.

2. Svoje zahteve glede raziskave tega dogodka smo že večkrat podali v občinski skupščini in tudi predstavnikom LD Šmartno. Obenem izjavljamo, da ne želimo vplivati na kazni in ukrepe proti tem osebam, saj so za to pristojni organi lovske družine Šmartno, Postaja milice Litija in končno tudi sodišče. To je zadeva notranje discipline članstva omenjenih organizacij, ki jo morajo rešiti v dobro svojega ugleda. Naloga naše stranke je, da štiti kmete in predstavi zadevo javnosti z našega stališča, pravica nasprotne strani, da s svojega, dolžnost občinske skupščine (Komisija za varstvo svoboščin in pritožbe občanov) pa, da razišče problem in o tem seznani javnost.

3. To dejanje jasno kaže, da so razmerja med lovstvom in kmetijstvom neurejena oz. v škodo kmetijstva. Npr.:

Če lovska družina nima denarja oz. ga noče nameniti za ograditev močno prizadetih zemljišč, so kmetje prisiljeni sami na različne načine zaščititi svoja zemljišča. Lovcem to ni všeč in zato tem kmetom ukazujejo, kaj lahko in česa ne smejo zaradi divjadi pridelovati na teh zemljiščih, namesto da bi izpolnili plan odstrela in izvedli v Zakonu o lovu točno določene zaščite kmetijskih zemljišč pred divjadjo.

4. Probleme lahko učinkovito rešujemo le tam, kjer se vsi zavedamo, da smo le ljudje z enakimi osnovnimi pravicami in dolžnostmi in posebnimi, ki nam jih nalaga narava dela in zakonov.

Upamo, da bo ta izgrede pripomogel k izboljšanju medsebojnih odnosov in obojestranskega sodelovanja oz. postavil stvari tja, kjer morajo biti.

Franci Rokavec

»Namesto odgovorov na naše vloge smo prejeli odločbo o merjenju in razlašcanju«

Na trditve v navedenem članku, ki naj bi ga podpisali Ignac Vozelj, Marjan Kos in še 14 podpisnikov, odgovarjam kot občan, ki je v članku izrecno negativno označen.

Potek urejanja zahodnega dela Kresnic je v članku prefinjeno in pristransko prikazan. Resnični so le datumi in številke uradnih aktov, zaključki posameznih aktov pa mojstrsko prirejeni in ne odgovarjajo dejstvom, navedenim v teh aktih. Potrebno je prebrati v člankih citirane akte, pa že lahko ugotovimo resničnost navedb. Krajanje Kresnic problem že dolgo poznajo, lahko pa članek zavede ostale občane, ki glasilo prejema. Zato v skladu s pravico, ki jo imam po Zakonu o javnem obveščanju, prosim, da objavite moj odgovor v naslednji številki Glasila občanov.

1. Ne drži trditev, da je zazidalni načrt zahodnega dela Kresnic »naredil« pokojni Franc Lajovic, ker tega tudi ne bi zmoget. Po naročilu Urbanistične službe občine Litija ga je izdelal Projektivni atelje v Ljubljani, Kersnikova 9. Res pa je, da je občina zaračunala stroške izdelave tega načrta prvemu investitorju po tem zazidalnem načrtu Zofiji Lajovic – Pristovnik, oziroma njenemu očetu Alojzu Lajovicu. Občina namreč ni dovolila nobene nove gradnje na tem območju, dokler zazidava celotnega območja ne bo urejena z ustreznim načrtom in v skladu z urbanističnimi predpisi. Po sprejetem odloku o zazidalnem načrtu je na tem območju zgrajenih že 6 stanovanjskih hiš, en objekt pa so šele začeli graditi.

2. Ker cesta in dostopi k posameznim objektom niso bili najprej zgrajeni, so si posamezni investitorji začasno uredili zasilne dostope. Le dva nova objekta imata dostop zgrajen v trasi ceste, predvidene z zazidalnim načrtom. Te zasilne rešitve niso primerne, najmanj pa zasilna pot, ki jo izsiljuje ta za svojo stanovanjsko hišo Miran in Sonja Lajovic preko zemljišča, last Slavka in Elizabete Lajovic. Neprimernost take zasilne poti je ugotovilo že sodišče v Ljubljani s sklepom št. N 401/80, kar je potrdilo tudi Višje sodišče 18. 3. 1982. Ponovni predlog za določitev zasilne poti sta Miran in Sonja Lajovic podala 20. 3. 1990, vendar sta predlog umaknila, o čemer je sodišče izdalo sklep št. N 221/90. V obrazložitvi sklepa je navedeno, da predlagatelj umika predlog iz razloga, ker bo družbenopolitična skupnost poskrbela, da bodo v doglednem času zgradili cesto do njunih neprimičnin in bosta do takrat osebni avtomobil puščala na javni cesti. Mar tako stanje ne predstavlja nujnosti izgradnje ceste po zazidalnem načrtu?

3. Navedbe v članku glede neuspešnih odločitev za izgradnjo ceste v obdobju 1975–1980 so nejasne in lahko pripeljejo do povsem napačnih zaključkov. Leta 1975 je Občina Litija sprejela Odlok o ugotovitvi splošnega interesa za izgradnjo ceste (Ur. l. SRS, št. 6/75), ne pa o sami gradnji ceste, kot je v članku navedeno. Na podlagi tega odloka je pristojni organ izdal odločbo o dovolitvi merjenj, potrebnih za gradnjo ceste št. 464-3/76, ki jo je v končni fazi obravnavalo Vrhovno sodišče in tožbi ugodilo zgolj zaradi formalnih pomanjkljivosti, ker v odločbi ni bil naveden pravi razlastitveni upravičenec. Ta ne more biti fizična oseba, temveč je lahko le družbenopolitična skupnost, Krajevna skupnost, SIS in razne organizacije združenega dela.

Zadeva je bila vrnjena v letu 1977 prvostopnemu organu, ki pa je pozval Samoupravno komunalno skupnost občine Litija, naj nastopi kot razlastitveni upravičenec. Le-ta je odgovorila, da do leta 1981 ni zainteresirana za izgradnjo komunalnih objektov v zahodnem delu vasi. Posledica tega je bila odprava Odloka o ugotovitvi splošnega interesa. O vsem tem je Občina Litija izčrpno seznanila prizadete stranke z dopisom št. 464-3/76 z den 12. 4. 1978. Vrhovno sodišče o razlastitvi sploh ni odločalo in navedba v članku, češ da je epilog razlaščenja zaključilo Vrhovno sodišče, čemur je morala slediti občina, je napačna.

4. Navedi je treba še dejstvo, da je bila sprožena pobuda pri Ustavnem sodišču SR Slovenije za oceno ustavnosti Odloka o ugotovitvi splošnega interesa za izgradnjo lokalne ceste v Kresnicah, ki jo je Ustavno sodišče zavrnilo s sklepom št. U I 66/78-8 z dne 9. 1. 1979. V tem sklepu sodišče ugotavlja, da je splošni interes že ugotovljen z urbanističnim dokumentom, kakršen je zazidalni načrt, objavljen kot Odlok občine Litija v Ur. listu SRS, št. 31/76. Poseben odlok o ugotovitvi splošnega interesa po noveli zakona o razlastitvi iz leta 1978 sploh ni več potreben.

Mogoče je nekaj resnice v trditvi podpisnikov članka, češ da je na relaciji KS Kresnice in SO Litija nekaj, kar je narobe pri ravnanju z občani in njihovim mišljenjem. Narobe je to, da je občina izdajala gradbena dovoljenja, da bi se predhodno uredili dostopi do novih gradenj. Zadovoljila se je le z odločbo pogoja, da se mora dostop urediti po zazidalnem načrtu. Popuščanje je krepko maščuje in sedaj, ko so objekti zgrajeni, pa se investitorji pogovarjajo na v določbi naveden pogoj in ogorčeni zahtevajo legalizacijo zasilnih dostopov, čeprav so jih vsi izvedenci zavrnili kot nevarne in nesprejemljive. Kar izmaličeno in pravno nevzdržno izzveni na koncu članka trditev podpisnikov, češ da so dosednji priključki v skladu z zakonodajo. Sprašujem se, čigava zakonodaja je to, ki tako brezobzirno prezre v skladu z urbanistično zakonodajo sprejet zazidalni načrt? Le-ta naj bi se verjetno upošteval le v toliko, kolikor to odgovarja posameznemu investitorju. Pristransko izkrivljeno prikazovanje dosedanjega urbanističnega urejanja zahodnega dela Kresnic prizadene nekatere druge investitorje ter večje število občanov Kresnic, ki so se trudili za sodobno, zlasti pa varno urbanistično ureditev tega območja. Iskanje vseh mogočih in nemogočih formalnih pomanjkljivosti in ovir meče tudi slabo luč na pristojne organe Občine Litija in Krajevne skupnosti Kresnice, čeprav si le-ti strokovno, pravno in finančno prizadevajo za kompleksno ureditev tega območja v skladu z urbanističnimi predpisi.

Slavko Lajovic, Kresnice

Tudi v Litiji komisija za raziskavo množičnih pobojev in pravno dvomljivih procesov

Komisija za raziskovanje množičnih pobojev in pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti, ki je ustanovljena pri Skupščini občine Litija, obvešča javnost, da je njena naloga poiskati še nepoznana množična ali skupinska grobišča iz vojnega in povojnega časa ter osvetliti pravno dvomljive sodne procece ali druge primere preganjanj oziroma nepravilnosti.

Komisija zbira gradiva, pričevanja in dokaze o množičnih in skupinskih pobojih in grobiščih, pravno dvomljivih sodnih procesih in povojnih krivicah ter vsa zbrana gradiva posreduje istoimenski republiški komisiji v nadaljnjo obdelavo ter po potrebi zanjo vodi ustrezne postopke.

Prvenstvena naloga komisije je, da odkrije, zavaruje in označi prostore množičnih in skupinskih grobišč, ugotovi identiteto mrtvih ter zagotovi ustrezno spoštovanje in počastitev.

Komisija poziva vse, ki bi karkoli vedeli o teh primerih, da lahko podajo pisne zapise ali morebitne dokaze na naslov:

SO LITJA, Jerebova 14 – z oznako 2 – 108 –18/90.

Za ustno pričevanje pa se lahko dogovorijo tudi po telefonu 881-211 interna 69 ali 70.

Komisija obvešča, da bo vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 15. do 17. ure občanom dana možnost neposrednih razgovorov s člani komisije v prostorih SO Litija.

Predsednik komisije:
Martin Hostnik

Kultura

SAPRAMIŠKA RAZVESELJUJE NAJMLAJŠE

(bž) Lutkovni krožek deluje v šmarski šoli že več let, vodi pa ga mentorica Danica Sedevčič. V tekočem šolskem letu sodeluje v njem 8 šestošolk in sedmošolk. Letos so se navdušene igralkice odločile za igrice Svetlane Makarovič »SAPRAMIŠKA«. Doslej so jo zaigrale že štirikrat: ob obisku dedka Mraza v domači šoli, v šmarskem kulturnem domu in v litijskem zdravstvenem domu, ogledali pa so si jo

tudi nekateri prvošolčki. Z njo namerava skupina sodelovati na občinskem lutkovnem srečanju, ki bo prihodnji mesec v Litiji.

PONOVITEV DOBRODELNEGA KONCERTA

(vd) Mladinski pevski zbor župnije sv. Martina iz Šmartna je v lanskem septembru priredil dobrodelni koncert in prostovoljne prispevke obiskovalcev namenil najrevnejšim prebivalcem Sahela – puščave v Afriki. Mladi šmarski pevci so decembra koncert ponovili v

Naklem pri Kranju. Tokrat so prostovoljne prispevke darovali za poplavlence.

BREZNIČANI GOSTOVALI V ŠMARTNEM

(bž) Devetega februarja letos mineva 120 let, kar se je v Doslovičah pri Breznici na Gorenjskem rodil slovenski pisatelj in duhovnik Fran Saleški Finžgar. Pisal je za mladino, romane, povesti in ljudske igre, ki so še danes priljubljene med starejšimi ljubitelji gledališča. Mladinska veroučna skupina z Breznice je v jubilejnem letu

naštudirala njegovo igro »Veriga«, s katero je drugo januarsko nedeljo gostovala v kulturnem domu v Šmartnem. Med ljudmi je bilo za predstavo veliko zanimanje, saj so skoraj povsem napolnili dvorano. Dobra odrska postavitve je navdušila obiskovalce, pa tudi igralci so bili z njihovim sprejetjem zelo zadovoljni.

Literarni odlomek v rubriki Za razvedrilo je bil iz knjige BEZNICA francoskega naturalističnega pisatelja Emila Zolaja.

Odzval se nam je samo en bralec, ki pa je odgovoril popolnoma pravilno. Za znanje in pogum bo dobil knjižno nagrado:

JANEZ KOLEŠA
MAISTROVA I
LITJA

V petek, 21. decembra, je organiziral Zavod za izobraževanje in kulturo Litija v dvorani na Stavbah dobrodelni glasbeni večer za poplavlence. Nastopali so trije pevski zbori: moški zbor s Polšnika pod vodstvom Ivana Fojkarja, dekliški zbor dekanije Litija in mešani mladinski zbor župnije Šmartno; oba je vodila Helena Fojkar. Na sliki so mladi pevci in pevke iz Šmartna. (Foto: Karolina Šušteršič)

Plesna skupina »F« tudi v decembru ni počivala

Plesalke, ki pod vodstvom Mojce Intiharjeve čedalje bolj uspešno nastopajo, so se v decembru predstavile kar trikrat. Najprej na srečanju rejniških družin, ki ga je organiziral Center za socialno delo litija, nekaj dni kasneje na plesnem živžavu tečajnikov Kazine Litija in PS »F«, in tik pred novim letom še v Trbovljah, kjer so gostovale na tamkajšnjem živžavu v Delavskem domu, in zaplesale dva plesa.

M. B.

Eden izmed decembrskih nastopov plesne skupine »F«, ki jo vodi mentorica Mojca Intihar. (Foto: Karolina Šušteršič)

Kulturni praznik v središču Slovenije

Osrednja svečanost bo v nedeljo, 3. 2. 1991, ob 14. uri na Spodnji Slivni pri obelisku »GEOS«.

Slavnostni govornik bo gledališki igralec Polde Bič, po slovesnosti pa bo ob 15. uri razgovor z njim na Vačah.

Vabijo: Projekt VAČE 81, ZKO Litija in KUD Lipa Vače

Spoštovani dopisniki in sodelavci!

Za januarsko številko Glasila občanov ste nas z gradivom dobesedno zasuli. Uredniški odbor je moral precej člankov skrajšati, druge pa odložiti za objavo v februarju. Prosimo vas, da nam v prihodnje ne pošiljate predolgih sestavkov, saj razumete, da želimo objaviti čimveč različnih prispevkov, in tudi glede prostora smo omejeni. Prosimo vas za razumevanje in vas obenem lepo pozdravljamo.

Uredniški odbor

Rondo v Nemčiji

Na dan republike smo se v dopoldanskih urah poslovili od krajanov Jevnice, ki so nam prišli zaželeto srečno pot.

Skupina RONDO je namreč sprejela ponudbo za nastop na evropskem in svetovnem prvenstvu v show dancu, ki ga je organizirala IDO liga. Iz zagrebškega letališča smo s polurno zamudo poleteli proti Hamburgu.

V tem mestu so se 30. 11. zbrali plesalci Evrope, ki so se preizkušali v show dance formacijah, swing dancu, boogie woogiu in rock n'rollu. 1. 12. so se tem plesalcem v Kölnu pridružili še drugi, ki so se potegovali za mesto najboljšega na svetu.

Verjetno vas zanima naša uvrstitev. Ni slaba: 10. mesto na evropskem in 13. mesto na svetovnem prvenstvu.

Po spomladanskem uspehu na Nizozemskem bi lahko kdo rekel, da je to za skupino neuspeh. A še zdaleč ni tako. Zakaj?

Nastopili smo v članski konkurenci, kjer je bila povprečna starost 18-20 let, naša pa je komaj 14. Predstavili so se plesalci profesionalnih plesnih skupin, ki so štejele od 12 pa do 26 članov, naša pa jih šteje le 7.

Tako smo bili daleč najmlajši in najmanjši. Kljub svoji majhnosti so dekleta na odru zablestela in pokazala svoje znanje. Ne brez strahu, vendar tudi ne brez zanosa.

Za nas to srečanje ni minilo brez sledi. Tu je spoznanje, da se moramo še veliko naučiti, tu so izkušnje in spomini.

Bojim se, da zahvala vsem, ki so nam pomagali, ne bi izzvenela prazno. Pa vendar ne najdem besed, ki bi odtehtale vso človečnost in razumevanje, na katero smo naleteli, ko smo se odpravljali na pot.

Prav tako se bojim, da to poročanje ne bi izzvenelo pustilo, ko pa je bilo potovanje stekano iz drobnih prisrčnih doživetij: naj bodo to čestitke organizatorja Michaela Wendta po odplesani točki, obisk prijateljev iz Nizozemske, ki so nas v Kölnu presenetili s polnim naračjem daril, izkazana pozornost našega zdomca Borisa, ki nam je pomagal z drobnimi nasveti ali pa navdušenje naše sodnice in njena obljuba, da nam bo pripravljena pomagati pri nadaljnjem delu.

Upam, da ne izražam le svojega mnenja, če rečem, da smo bili na poti skupaj kot družina. Pa ne vsa. Del te družine je ostal doma. Ne brez skrbi. Ni lahko zbrati denarje za tako pot. Marsikdo je moral zato vložiti mnogo truda.

In ravno ta skrb, ta občutek pripadnosti, nam daje elan, samozavest, nas spodbuja v nova iskanja in nas notranje bogati.

Boža Šarbek

Preberite in povejte prizadetim

Obvestilo bralcem

Vse bralce obveščamo, da Glasilo občanov pošiljamo na naslove vseh gospodinjstev v občini. Občane, ki stanujejo na istem naslovu in imajo svoja gospodinjstva in bi radi prejeli GO, pozivamo, naj se osebno oglasijo na matičnem uradu v Litiji in prijavijo svoje gospodinjstvo. Prav tako opozarjamo občane, da so po zakonu v osmih dneh dolžni javiti matičnemu uradu vsako spremembo bivališča. Le tako vam bomo lahko pošiljali GO na vaš pravi naslov.

Prelest, Ljubljana

PREBRALI SMO

Slovenska kmečka zveza – Ljudska stranka (SKZ – LS) je začela izdajati nov časopis »Slovenske brazde«, ki bo kmalu postal tednik. V njem smo zasledili tudi naslednji zapis, ki ga povzemamo v skrajšani obliki:

Vrnimo življenje v slovenske vasi

Zveza slovenske kmečke mladine (ZSKM) si je za enega svojih glavnih ciljev zastavila ohranitev življenja na slovenskem podeželju; skupaj s SKZ-LS si bo prizadevala za vzpostavitev takih življenjskih in delovnih razmer, ki bodo mladim zagotavljale tudi prihodnost v vaškem okolju. V ta prizadevanja se vključujejo tudi »Slovenske brazde«. Skupaj z ZSKM želijo pritegniti k sodelovanju priznane pevce, godbenike, igralce in druge umetnike, ki bi v izumirajočih slovenskih vaseh in zaselkih, v vaških kulturnih domovih, gostiščih, domačijah ali cerkvah prirejali koncerte, gledališke in druge kulturne ali družabne prireditve.

Obenem vabimo vas, dragi

bralci s teh področij, da nam sporočite, kje bi želeli imeti take prireditve. Gre za nekomercialne prireditve, zato vabimo tudi sponzorje, ki bi jih bili pripravljeni tudi finančno podpreti.

Z akcijo želimo skupaj s pripravljeno nastopajočih pokazati in dokazati najbolj vztrajnim koreninam v pozabljenih vaseh, da njihovo vztrajanje rojeva sadove in da se s slovensko pesmijo in besedo vrača tudi življenje...

Pripis: Vse bralce vašega glasila, ki imate v zvezi s to zanimivo akcijo kakršnekoli predloge, pobude ali želje, prosimo, da jih sporočite uredništvu Glasila občanov ali pa podružnici Slovenske kmečke zveze v Litiji.

Boris Žužek

Bodimo previdni

Približuje se čas spomladanskega čiščenja v naravi po travnatih in gozdnih površinah. Sedanji čas je sicer primeren za ta opravila, vendar pa je ponavadi tudi brez dežja in vetroven, tako da obstaja velika nevarnost za hitro razširitev požarov. Lani je kljub vsej preventivni dejavnosti gasilcev, CZ in krajanov prevečkrat gorelo prav zaradi malomarnosti pri požiganju v gozdovih skoraj v vseh krajevnih skupnostih naše občine.

Da se to letos ne bi ponovilo, bodimo posebno budni pri požiganju travnatih in gozdnih površin in poskrbimo za vse zaščitne ukrepe, kajti pogoji za hitro razširitev gozdnih požarov so v tem času več kot ugodni. Vsako sežiganje odpadkov pri pospravljanju travnatih in gozdnih površin, če je le možno, predhodno sporočite najbližjemu gasilskemu društvu.

Občinska gasilska zveza Litija

Gasilsko društvo Litija obvešča vse naročnike za prevoz pitne vode v naši občini, da vodo vozimo v sušnem obdobju z avtocisterno. Dovoz lahko naročite na Gasilsko društvo Litija – telefonično ali osebno na:

881-071 (Zvonko Ulanec), 881-783 (Ivan Kolar), 93 (gasilci), 881-123 (OGZ Litija) Gasilsko društvo Litija

Zveza Slovenske kmečke mladine Litija in mladi Krščanski demokrati Litija vas vabijo na

VESELO PUSTOVANJE

z ansamblom Tonija Verderberja in humoristom Tonijem Gašperšičem v soboto, 9. 2. 1991 ob 18.30 v šmarnski dvorani.

Sodeluje še Aktiv kmečkih žena Litija in plesne skupine.

Najlepše maske bodo nagrajene.

Vstopnice lahko dobite od 2. februarja dalje na sedežu SKZ-LS in SKD, Valvasorjev trg 3, Litija.

Nasvidenje v Šmartnem.

Bliža se Pust – nori dan za male in velike

Pust je star ljudski običaj, ki so ga ljudje ohranili skozi stoletja. Ta dan je povsod živahno. Po domovih se cvrejo krofi, bobi in flancati, po hišah in cestah pa odmevajo veseli vriski razigranih maskar, harmonike, trobent in podobno. In ravno ta vrisk, ropot in kaj vem še vse, je tisto, s čimer naj bi vesele maskare pregnale zimo in mraz, ter prebudile zeleno pomlad.

Že veste, kaj boste oblekli za pusta? Še ne? Potem pa hitro na delo, da bo za pusta veselo. Klobuk lahko naredite sami in kapo tudi, pa še marsikaj drugega.

Zamislite se in začnite ustvarjati!

Pustni torek je dan veselja in sreče. Bliža se z naglimi koraki.

Otroci že komaj čakajo nanj. Omogočite jim, da se bo vsak izmed njih lahko na ta dan sproščeno zabaval. TOREJ! Poiskati in izbrati je potrebno pustno masko, sešiti oblačilo, se naučiti novo pesmico in jih seznaniti z vlogo in nalogo maske.

Kot vzgojiteljica z večletnimi izkušnjami bi rada staršem predlagala naslednje:

- nikoli ne izbirajte maske vi, otroci si jo morajo izbrati sami, kajti le na podlagi lastne odločitve se bo v masko tudi najbolj vživel in jo v pravi vlogi odigral. Če je otroka maske strah, ga z njo ne siliti;
- če je le mogoče, izbrano masko ali oblačilo oblikujte, ustvarjajte skupaj z otrokom, da si bo ob tem razvil primeren odnos do nje;
- oblačilo, ki ste ga pripravili, naj bo udobno, dovolj široko, da se bo pod njim lahko toplo oblekel in kljub temu sproščeno gibal;
- pripomočki, ki jih maska potrebuje, naj bodo čim bolj enostavni, nenevarni, sploh pa naj jih v rokah imajo čim manj ali nič;
- za mlajše otroke ne priporočam najrazličnejših mask za zakritje obraza, kajti le-to lahko zelo duhovito nadomestite z ustreznim barvnim poslikanjem obraza;
- in še to, kar se mi zdi iz vzgojnega vidika zelo pomembno. Pogovorite se z otrokom, kaj je naloga maskare, kako naj se obnašajo do ljudi, še zlasti, ko vstopajo v njihovo stanovanje. Mislim, da pobiranje denarja ni dopustno. V prvi vrsti naj vedo, da je njihova naloga razvedriti ljudi, sicer pa naj se zadovoljijo s ponujenim kromfom, bonbonom in čim podobnim.

Za vlogo in nastop maskare se vendarle odloči človek sam. Nikogar ne vabimo kot maske v hišo, veseli pa smo, če nas obiščejo, razvedrijo in včasih spodbudijo tudi nas, da se pod krinko, pa najsi bo katerokoli, telesno in duševno sprostimo.

Pa recite, če ni res!

Lep predpustni pozdrav vam pošilja vzgojiteljica Olga SINREIH

Za noro razpoloženje pa še tale pesmica:

TRILI, TRILI TRILILI, ALI VESTE KDO SMO MI?
TRATA, TRATA, TRATATA, ŠEME SMO HA-HA,
TRILI, TRILI TRILILI, VSAKA ŠEMA SE VRTI,
TRATA, TRATA, TRATATA, IN VESELO CEPETA,
TRILI, TRILI TRILILI, BODI ŠEMA ZDAJ ŠE TI,
TRATA, TRATA, TRATA-TU, ZDAJ NORČAVI PUST JE TU.

O.S.

Pustovanje v Šmartnem pred dru

Kot drugod po Sloveniji, so tudi Šmarčani pred drugo svetovno vojno veselo pustovali. Značilno je bilo, da so se izvirne ideje porodile v glavah obrtnikov in njihovih vajencev, ki so se na pustovanju tudi predstavili na edinstven način s svojimi različnimi maskami.

Že veliko pred Debelim četrtnom (to je pustni četrtek) so se pričeli pripravljati na pustovanje. Na ta dan so se pretežno isti ljudje našemili in hodili po Šmartnem ter vabili ljudi na nedeljsko pustovanje. Domačini so jih postregli s pijačo, sami pa so se na ta dan mastili s skoraj obvezno kuhano kračo.

Po Debelem četrtku so stekle še zadnje priprave na nedeljsko pustovanje, tako da je bilo do sobote zvečer že vse nared.

Vsi so že težko pričakovali pustno rajanje in sprevod mask, ki se je navadno pričel okrog 15. ure. V sprevodu so bile različne maske. Pogosto so na vprežnem vozu zgradili ladjo, na kateri so različni obrtniki predstavljali svoje delo, kakor tudi ravnanje z vajenci. Skoraj vedno je bil prisoten tudi medved s svojim gospodarjem, stalen par sta bila Jaka Groznik kot medved in Franc Hauptman kot njegov gospodar. Svojega goniča je imela tudi kamela, v kateri je bilo več ljudi, ki so se med seboj držali. Eden med njimi je bil sklonjen in je bil namenjen za sedlo jahaču. Vsi ti moške so bili pokriti z belo rjuho, prvi med njimi pa je držal izdelano kameljo glavo. Določene našemljene skupine so skrbale za glasbo in petje, godci so pevce spremljali z bračami in tamburicami. Takšna povorka je najprej zabavala Šmarčane, nato pa odšla še v Litijo.

Zvečer so bile odprte vse gostilne. Organizirali so glasbo in tekmovanja za najlepšo masko. Manjkalo tudi ni krofov in flancatov. Maske so potem hodile od gostilne do gostilne in zabavale ljudi, sebe pa dodobra napojile s pijačo. Ob polnoči so se maske odkrile. Pustovanje je navadno potekalo do zore, saj maskare vse do četrтка niso odšle na delo.

Na pustno nedeljo so gos-

podinje običajno spekle špehovo potico ali špehovko, ocvrle krofe in flancate, meso pa na ta dan ni bilo tako pomembno.

Ponedeljek je bil namenjen za počitek in zdravljenje »mačka«. Najbolj vztrajni pa so se zvečer spet našemili in vabili na torkovo pustovanje.

V torek se je pustovanje že zgodaj pričelo. Posamezniki so se našemili in prodajali drobne izdelke obrtnikov, nekateri pa kar trske. Pogosto so si skupine izmišljale razne šale, npr.: merili so cesto, trasirali cesto, ki naj bi po možnosti potekala čez stanovanjske hiše in podobno.

Leta 1932 so Šmarčani skupaj z Litijani uprizorili vojno med Japonci in Kitajci. Izdelali so 100 lesenih pušk, ženske so spletle kite za kitajsko vojsko, uporabili pa so tudi uniforme bivših avstrijskih vojakov. Tako opravljeni so odšli proti Litiji, kjer je pod litijskim pokopališčem potekala bitka.

Posebej zanimiv pa je bil pustni torek leta 1933. Tega leta so namreč hoteli središče občine prestaviti iz Šmartna v Litijo. Šmarčani so bili zaradi tega ogorčeni. Tako so na pustni torek na vprežnem vozu oblikovali staro Jezevo hišo in jo okrasili z napisi OBCINA, STANOVANJE, TAJNIKA na frčadi, na desni strani pa je bila hranilnica. Sledil je voz z blagajno, v kateri so bile žive miši, ki naj bi denar pojedle. V sprevodu so bile tudi maske vseh občinskih revežev. Celotna povorka se je ustavila pred hišo Hinka Lebingerja. Šmarsko občino je predal Lovrenc Vadnal. Odprli so tudi blagajno, iz katere so zbežale miši. Tudi na večer pustnega torka so se maske zbrale v gostilnah, kjer so bili organizirani plesi, delili pa so tudi krofe in flancate. Maske so se tudi tokrat odkrile ob polnoči.

Takoj po polnoči je Johan Medvešek vulgo Šavrov Francelj (čevljar) pokrit z belo rjuho, ki je imela odprtini za oči, pričel pepeliti z besedami: »Prah si in v prah se povrneš«. To se je navadno dogajalo pri Robavsu (današnji Majolki). Po polnoči

go svetovno vojno

so z miz odstranili vse mesne jedi, pijača pa je ostala.

Na pustno sredo je bilo treba pustovanje zaključiti s pokopom pusta in vseh ostalih šem. Pusta so napravili iz slame in ga oblekli kot pravega moža. Na nosilih so ga nosili štirje moški, pred njimi pa je hodil moški s posodo, v kateri so smodili obreznine konjskih kopit ali starih krp, kar naj bi predstavljalo kadilo. Za nosili so šli žalujoči: žena in ostalo sorodstvo. Včasih so pusta pokopali v zemljo ali pa so ga sežgali. Pogosto pa so ga odnesli v Litijo, ga vrgli v Savo in včasih je za njim v vodo zabredla tudi žalujoča vdova (Jože Medvešek). Za pogreb so zbirali tudi denar, ki so ga porabili za pogasitev žeje. Nemalokdaj pa so pogrebnički pusta celo izgubili.

Na ta dan so vse gospodinjice s svojih jedilnikov črtale meso, zamenjale so ga predvsem nezabeljene mlečne jedi ali krompir.

Po pustovanju so se mnogi zdravili in počivali. Pa tudi delo, ki so ga te pustne dni zanemarili, je bilo treba nadoknaditi.

Med pustovanjem je bilo pogosto slišati pesem, ki jo v tem prispevku objavljamo:

Fašnik se že približuje,
vsako dekle se solzi,
ona mlo preišljuje,
kak bo žvela v stare dni.

Vsako dekle je veselo,
če se s časom omoži,
da se z možem pogovarja,
dela kratke čase si.

Ti nesrečni kralj Herodež,
ti si vsega tega kriv,
ker si v mestu Betlehem
tolko fantov pomoril.

Bodo te deklete klele,
kadar bode sodni dan,
ker ne bodo možev mele,
preišlale ledik stan.

Oh, če nimate fantičev,
vaši upi so že proč,
le ostante še device,
pisanke za veliko noč.

(Dr. Karel Štrekelj,
Slovenske narodne pesmi)

Informator: Martin Mah,
Šmartno
Zapisala: K.P.

Z motorjem po Avstraliji

Letalo se je spustilo nizko nad zemljo. Mimo nas so bežale krošnje evkaliptusov in strehe atrijskih hiš. Lopute na krilih so stresle letalo, ki se je s hitrostjo preko 250 km/h približevalo progasti letališki stezi, osmojeni od letalskih gum. Zunanja temperatura je bila 3 °C. Torej je bilo v Melbourneu razmeroma hladno za ta letni čas. Ljudje so nepremično sedeli ob oknih in gledali dol. Za marsikoga je bil to zgodovinski trenutek. Peta celina. Najneobičajnejša in najbolj oddaljena od stare celine. Kolesa so udarila ob tla, mimo nas je zdrvela letališka zgradba, letalo je zahrumelo, zavore pa so prisilile sprednji del, da je počepnil pod težo. Krčeviti objemi rok so se sprostili in zaslišati je bilo bučen aplavz. Množica tristo ljudi je pozdravila posadko, ki jo je srečno pripeljala tja, kamor je najkasneje v zgodovini stopila raziskovalčeva noga belega človeka. Za marsikoga bi bilo morda bolje, če nikoli ne bi. Toda, žal, kolesje časa se vrti in tudi do tega je nekoč moralo priti. Morda bi bilo bolje, če bi bilo to dobrih dvesto let kasneje, ko je tudi beli človek sprevidel, da je vsem rasam in odenkom kož dovoljeno živeti. Sprašujem se, če bi bilo bolje. Koliko nedolžnih domorodcev so pobili že v tem času, koliko so jih zaslužili in ogoljufali. Koliko jih je slepo sledilo belcu, ki jih je zvabil na »limanice« in jih prepustil na milost in nemilost usodi počasnega propadanja ter s tem izginjanja celotne nacije. Le nekaj sto tisoč jih je bilo, ki so se iz dneva v dan borili za svoj obstoj sredi nerodovitnih tal pod žgocim soncem. Živeli so svoj tradicionalni način življenja skozi tisoče let brez bistvenih sprememb in na najprimitivnejši način, kot v kameni dobi. Z drgnjenjem palic so kurili že tako prežgano in osušeno listje. S kamnitimi kiji, noži, lesenimi sulicami in bumerangi so lovili kače, klokane, kuščarje in ptice. V pesku so iskali gomolje, polne vlage, in žvečili lubje in listje evkaliptusov širom po nepreglednih prostranstvih. Borili so se za svoj strogo odmerjeni

kos nerodovitne zemlje in se oplojevali pod milim nebom. Živeli so po strogih pravilih nenapisanega domorodskega zakona v globoki veri, da je ta zemlja njihova in jim je nihče ne more vzeti. Ta vera se je razblinila tistega 26. januarja 1788. leta, ko so prvi naseljenci kot novi vladarji stopili na njihova tla.

Kar nekaj časa je trajalo, da so dojeli, da se njihov prostor krči. In komaj so se dobro zavedli, že so bili strpani v rezervate, uklenjeni v meje, ki jih do takrat niso poznali. Kljub skoraj neomenjenim prostranstvom so postali v napoto pohlepni ljudem, katerih navade in hotenja so jim bila povsem tuja. Postali so žrtve boja za obstanek na belčevi zemlji, čeprav je bilo hrane na pretek za vse. Umirali so v divjem teku pred civiliziranim narodom. Mnogokrat so padli pod streli krvoželjnih farmarjev kot nadležni kenguruji.

Da je to »narobe svet«, potrjuje dejstvo, da, bolj ko greš proti severu, bolj je vroče in obratno. Pravih gora ta celina pravzaprav nima, saj je pokrajina večinom ravninska in precej pusta. Tu žive živali, ki jih v Evropi ni. Najmnožičnejši so vrečarji, med katerimi so najzanimivejši kenguruji in koale. Slednji so mali medvedki, ki živijo na drevju. Kuščarji so dolgi več kot dva metra in človeku niso nevarni. Na ozemlju, velikem kot Evropa, prebiva le 16 milijonov ljudi. Pa še ti prebivajo v glavnem na jugovzhodnem delu kontinenta. Le nekaj jih srečaš na zahodu, severu in ob vzhodni obali. Vmes je divjina. Sto kilometrov razdalje praktično ne pomeni nič. To je kraljestvo živali, ki bijejo boj za obstoj. Puščava premore tudi nekaj desetih najbolj strupenih kač in pajkov. Zajci pa so prava nadloga. Divji pes dingo, ki so ga s seboj prinesli ljudje, živi tudi v najmanj negostoljubnih krajih. Divje mačke niso nobena posebnost. Na hladnem jugu obale krasijo pingvini in tjujni. V severnejših predelih srečaš morske pse in krokodile, morske »kačec«, pa smrtonosne meduze in barakude. Nebo

Ayers rock. Največja monolitna skala na svetu rdeče barve, brez katere domorodci ne bi vedeli kje se je rodil mesec

in krošnje dreves so prepolne ptic: orlov, pelikanov, lastovk, belih ter črnih kakadujev, papig vseh vrst, in mrhovinarjev, ki imajo polno dela z razpadajočimi živalmi, ki ležijo vsepovsod.

Termitski svet je tu razvit kot le malokje. To je najbolj razširjena vrsta živali na celini. Številna so mravljišča belih mravelj, sladokuscev mehkega lesa. Zato so najhujši sovražnik avstralskih montažnih lesenih hiš.

Dan je potiskal noč pred seboj in razkrival čudovita zelena polja, obarvana z oranžnimi meglicami zadnjega avgustovskega dne. Jeklena ptica je podrtavala in razkrivala sanje o čudni daljni deželi »down under«, kot jo imenujejo. Na dan so privrele skrite želje. Z menoj se je dogajalo nekaj čudnega, česar nisem mogel doumeti. Samo gledal sem kmetije, posejane po zelenem prostranstvu. Veliko jih je in lepo so urejene. Le kje vši ti ljudje žive? Pred dvesto leti tu še ni bilo nič. A danes?

Misli so mi ušle v čas prvih priseljencev. 26. januarja 1788. leta je v Botaničnem zalivu današnjega Sydneya pristalo nekaj bark s 717 kaznjenci iz Anglije. Vse naslednje stoletje je ostala Avstralija dežela kaznjencev, kar je bila v bistvu že dve leti prej, ko je bil sprejet odlok v angleškem parlamentu. Botanični zaliv z vsem eksotičnim rastlinjem, ki ga Evropejci doslej niso poznali, je postal solzna obala večini kasnejših priseljencev. Živeli so robinzonsko življenje. Toda kazalo ni drugega kot vztrajati in preživeti na tem ozemlju Novega Južnega Wellsa, kot ga je ob enem prvih obiskov poimenoval veliki raziskovalec svetovnih morij James Cook.

Med prvimi kaznjenci je bilo tudi 197 žensk. To je bil prvi rod današnjih Avstralcev, na kar so še danes ponosni. Ponosni so, ker so preživeli v nemogočih razmerah in celo prekosili večino ljudstev, ki so že živela po ustaljenih tirih lagodnega življenja.

James Cook se je kot sin preprostega poljedelskega delavca z vso vsmo učil pomorskega življenja. Namesto da bi se kot kapitan tovarne ladje, ki je prevažala premog, posvetil plovbi, je raje odšel za navadnega mornarja v angleško mornarico. Mladenič odprte glave in z zanimanjem za pomorstvo je hitro napredoval in si kmalu pridobil zaupanje angleške vlade. Zaupali so mu ekspedicijo na Tahiti, kjer so opazovali Venero, ki naj bi se takrat najbolj približala soncu. Po njej naj bi namreč izračunali oddaljenost Zemlje od Sonca. To nalogo je uspešno opravil s preurejeno ladjo, ki je prej služila za prevoz premoga.

Menil je, da bo barka z ravnim dnom lažje kljubovala obalnim križarjenjem v morjih z visoko plimo in oseko. In prav je imel. Imenoval jo je Endeavour, jo napolnil z živim žem za leto in pol, nanjo povabil botanike in raziskovalce in s tajnimi načrti odrinil s Tahitija Terri Australis naproti.

ZAHVALA

Plodov na jesen življenja,
z ljubeznijo posvečebega zemlji, ni dočakal

STANKO PETJE

kmet s Klanca
pri Gabrovki

V 70. letu je v nedeljo 4. novembra 1990 nenadoma in tiho umrl na svojem domu.

Vsem, ki ste ga cenili in spoštovali, ga s cvetjem in toplo mislijo pospremili k preranemu grobu, nam pa ustno ali pisno izrazili sožalje, se iskreno zahvaljujemo. Posebej hvaležni smo govorniku Stanetu Mikliču za tenkočutne in ganljive besede ob grobu, pevcem KUD Fran Levstik iz Gabrovke za ubrano zapete žalostinke, gospodu župniku Geldu in njegovim pevcem za lepo opravljen obred ter gasilcem za izkazano čast in spremstvo.

Prav posebno se zahvaljujemo sosedom Viktorju Resniku, družinama Resnik in Kastelic ter Gizeli Oven za vso pomoč, ki so nam jo v težkih urah iz srca nudili.

Žalujoči: sestra Darinka ter osta z družinami

ZAHVALA

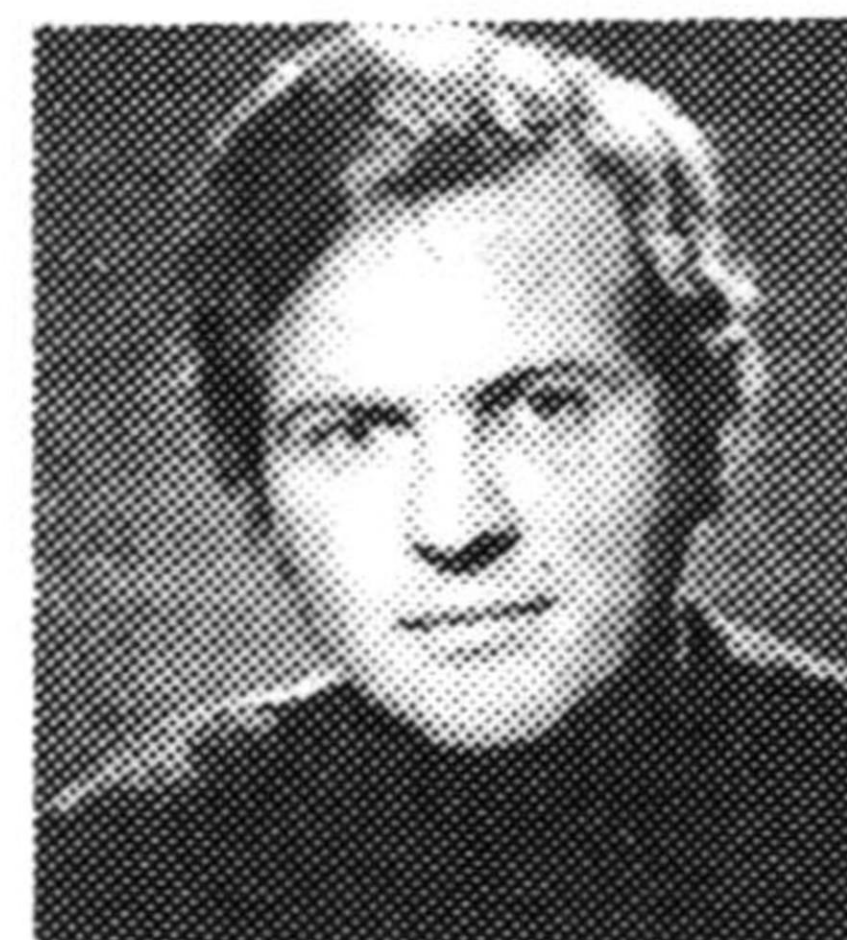
Po dolgotrajni bolezni
nas je mnogo prezgodaj zapustil naš

JANEZ MRZEL iz Polšnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste izrekli sožalje, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala g. župniku, pevcem in govorniku za poslednje slovo.

Žalujoči: mama Pavla, sestra Mili in brat Martin

ZAHVALA

Ob nenadni in mnogo prerani
izgubi našega

MARTINA MRZELA iz Polšnika

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in za spremstvo na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala g. župniku, pevcem, gasilcem ter govornikom krajevne skupnosti in Predilnice za zadnje slovo.

Žalujoči: mama Pavla in sestra Mili

ZAHVALA

Ob izgubi našega moža, očeta, starega očeta
in tasta

FRANCA TOMCA

iz Velike Preske št. 8
pri Polšniku

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem za pomoč v težkih trenutkih, darovano cvetje in sveče ter izrečeno sožalje.

Posebno se zahvaljujemo delavcem LESNE INDUSTRIJE Litija, ŽITA in SLOVINA iz Ljubljane za pomoč pokojnikovi družini.

Lepa hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, ter še posebej hvala Darinki RIBIČ in Franciju REPOVŽU za izpisane in izrečene poslovilne besede.

Iskrena hvala predstavnikom ZZB in Gasilskega društva Polšnik ter vsem ostalim, ki ste ga skupaj z nami pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Ljudmila, sin Vojko, hčerka Jožica
z družino ter sinova Viktor in Franci z družinama

»ŽIVLJENJE JE
NENEHNO POSLAVLJANJE...

ZAHVALA

ob izgubi naše drage mame

MARIJE HOSTNIK iz Lukovca pri Gabrovki

smo za spoštovanje, ki ste ga izkazali njej in nam iskreno hvaležni. Vsem in vsakemu posebej hvala za pomoč, darove, za slovo od nje in spremstvo na zadnji poti.

Hvala zdravstvenim delavcem ZD Litija, posebno sestri Ivanki za pomoč v bolezni. Hvala tudi družini Kotarjevi.

Zahvala gospodu župniku Karlu Geldu za pogrebni obred, cerkvenemu pevskeму zboru in zboru KUD GABROVKA za prelepo petje ter g. Dušaku za poslovilni govor.

Vsem hvala za lepo misel!

Vsi njeni

*Ni tako velike stvari na svetu,
ki bi zapolnila praznino in zacelila
naše odprte rane
ob izgubi naše drage mame in babice*

ZAHVALA

MARTINE GRILJ iz Litije, Graška c. 43

Vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih trenutkih ter jo pospremili na njeno zadnjo pot, najiskrenejša hvala.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi
moža in očija

BRANKA KRŽIČA iz Litije

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter sodelavcem Mercatorja Litija in Fructal Ljubljana za darovano cvetje in denarno pomoč.

Še posebej se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Tatjana s hčerkama Sandro in Matejo

ZAHVALA

Tiho in boleče je odšel od naju
dragi mož in oče

LEOPOLD KEPA

Zahvaljujemo se sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Šašiču za dolgoletno požrtvovalno zdravniško pomoč. Iskrena hvala govorniku Albinu Jesenšku iz borčevske organizacije in g. dekanu Masniku za z globokim sočustvovanjem opravljen pogrebni obred.

Žalujoča: žena Alojzija in sin Leopold

*Končan bil je boj
brez upa zmage.*

V SPOMIN

27. januarja 1991 mineva leto dni,
odkar nas je za vedno zapustil
naš dragi oče in dedek

SLAVKO KADUNC iz Tep 5/c

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu, mu poklonite cvetje in prižgete sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža,
ata in starega ata

JANEZA ČOPARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izraze sožalja, darovano cvetje in veliko pomoč. Hvala tudi g. župniku in duhovniku za tolažilne besede in opravljen obred, pevskega zboru za lepo zapete pesmi in vsem ostalim, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Zvonka, sin Toni in hčerka Slavka z družinama

*Že leti dve v grobu spiš,
ne mine ura, dan in noč,
da ne bi bil ti med nami navzoč.
Ni moči izmeriti, kako boli,
ko tebe dragi sin in bratec,
več v domu našem ni!*

V SPOMIN

IVICI RADIČ iz Litije

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem preranem grobu in se ga spominjate.

Starši in bratje v imenu vsega sorodstva

Še vedno med prvimi v Sloveniji

(bž) Litijska občina je po številu krvodajalcev še vedno med prvimi v Sloveniji, saj vsako leto precej preseže letni plan. V akciji, ki je potekala 30. in 31. oktobra 1990, je darovalo kri 674 občanov, če pa prištejemo še spomladanski odvzem krvi, se to število povzpne na 1504.

Občinska organizacija RK Litija in njena komisija za krvodajalstvo sta 15. decembra lani organizirali v litijski osnovni šoli na Graški Dobravi tradicionalno srečanje vseh krvodajalcev, ki so 15-krat ali večkrat darovali kri in jim podelili tudi priznanja. Tako je odličje za

15-krat darovano kri prejelo 45 posameznikov, za 20-krat 29, za 30-krat 24 in za 35-krat darovano kri 9 posameznikov. Krvodajalci Anton Križ, Vinko Vahčič, Janez Zupančič in Amalija Regali so darovali kri že 40-krat, Ivan Mežnar, Jože Tomažič in Anton Dragar 45-krat, Jože Vizler in Franc Izlakar pa sta dala kri že 50-krat. Priznanja je podelil predsednik Občinske organizacije RK Litija Karlo Lemut, Litijski oktet pa je izvedel krajši kulturni program. Nato je gostitelj vse krvodajalce, goste in nastopajoče povabil še na družabno srečanje.

V SPOMIN

16. decembra 1990 je minilo leto polno
tihe žalosti in bolečine, odkar nas je po
hudi bolezni mnogo prezgodaj zapustila
draga žena, mama, babica, sestra in teta

IVANKA MOČNIK 13. 05. 1925 – roj. ŠKERJANC Ribče 55

*Nikoli ne boš vedela,
kako smo trpeli s teboj,
nikoli ne boš vedela,
kako srce joče za teboj.*

Vsi, ki te imamo radi

*Ne jočite dragi moji,
za menoj,
le rože prinesite
na grob moj,
v spomin na srečne dni,
ki so bili – a jih več ni.
(ljudska)*

V SPOMIN

naši ljubljeni

MAJDI ELTRIN

Mineva leto dni, polni žalosti za teboj.
V naših srcih boš ostala večno z nami.

Vsi tvoji

NOVOLETNO DARILO

(bž) Tik pred novoletnimi prazniki je Občinska organizacija RK Litija obdarila 40 socialno ogroženih družin ali posameznikov s priložnostnimi darili. Darilni paket, ki je tehtal 5 kg, v njem pa so bila živila, in 3 kg pralnega praška, je pripravil Rdeči križ Slovenije, litijski RK pa je dodal še naročilnico v vrednosti 1.000 din, za katero je lahko posameznik kupil živila po svoji želji. Predloge za obdaritev občanov je poslalo 12 krajevnih organizacij Rdečega križa, 8 organizacij pa se na dopis ni odzvalo.

ŠPORT IN REKREACIJA

Litijski paraplegiki se prebijajo iz anonimnosti

V soboto, 15. decembra 1990, je bilo v Litiji neuradno republiško prvenstvo v kegljanju za pokal občine Litija. Organizator je bil Društvo paraplegikov ljubljanske regije, pokrovitelj pa litijska občinska skupščina.

Na kegljišču v Litiji je nastopilo šest petčlanskih ekip iz Novega mesta, Celja, Ljubljane, Murske Sobote in Maribora. V posamični konkurenci so tekmovali tudi ženske. Tekmovanja se je udeležilo okoli štirideset kegljačev in kegljačic.

Med ekipami je z novim republiškim rekordom zmagala prva ekipa ljubljanske regije pred mariborsko, v konkurenci posameznikov pa med ženskami Ivanka Kastevec iz Maribora. Med moškimi je prepričljivo zmagal Franc Martinčič pred domačinom Cilenškom, oba iz ljubljanske regije.

Tekmovanje je spremljal tudi dr. Herman Berčič s Fakultete za telesno kulturo v Ljubljani, ki je pohvalil prizadevne organizatorje, predvsem pa poudaril pomen, ki ga ima športna rekreacija za invalide ne glede na vrsto in stopnjo njihove telesne prizadetosti.

Litijski invalidi, ki jih je kar precej, so tako pokazali, da jim zavzetosti in borbenosti ne manjka. Želijo si, da bi v takšnih in podobnih aktivnostih tekmovalo kar največ članov.

Ob tem velja poudariti, da se je nekaj litijskih športnikov – invalidov izkazalo lani tudi v nekaterih drugih športnih zvrsteh:

Jože Berčon je dosegel dve odlični uvrstitvi, in sicer prvo mesto med regijami Slovenije v avto rallyju, in drugo mesto na tekmovalju slovenskih in hrvaških invalidov v maratonu (z vozički) na sedem kilometrov dolgi progi v Umagu. Franc Cilenšek je drugouvrščen v Sloveniji v kegljanju, oba pa se v vrh prebijata tudi v atletiki. Ni potrebno posebej poudarjati, da je za take uspehe potrebno veliko volje in trdega dela.

Vsa zahvala velja najprej SO Litija, Kegljaškemu klubu Litija in Gostinskemu podjetju Litija, ki so pomagali pri organizaciji tekmovanja, še posebej pa županu, Miru Kaplji, ki je dal besedo, da bo to tekmovanje postalo tradicionalno.

Za uspešno izvedbo tekmovanja pa so zaslužni še naslednji:

Dušan Komotar, Viktor Oven, Majda in Ivan Simonič, Jože Lajevce, Aleš Gospeti, Mehdi Begaj, Cvetličarna Vijolica, Slaščičarna Sadik, Kemični izdelki Berčon, Bife Agrež, Merkur Litija in Presad Gabrovka. M.B.

REZULTATI:

1. Ljubljana I – 1152 podrtih kegljev
2. Maribor – 1064 podrtih kegljev
3. Ljubljana II – 978 podrtih kegljev

POSAMIČNO: MOŠKI:

1. Martinčič – 312 kegljev,

2. Cilenšek – 292 kegljev,
3. Lasetzky – 290 kegljev:

ŽENSKE:

1. Kastevec – 87 kegljev,
2. Bencek – 78 kegljev,
3. Štirn – 76 kegljev.

Tekmovanje paraplegikov je spremljal tudi župan Mirko Kaplja

Jože Berčon s pokalom, ko je zmagal v avto rallyju med regijami Slovenije

OB SREBRNEM JUBILEJU ŠMARSKEGA USNJARJA

Edini rokometni klub v naši občini je Usnjar iz Šmartna, ki je lani praznoval 25-letnico delovanja. Ob tem jubileju sem se pogovarjal z njegovim predsednikom Lojzetom Erjavcem, ki mi je odgovoril na nekaj vprašanj.

Kako se spominjaš začetkov rokometu v Šmartnem?

RK Usnjar je bil ustanovljen leta 1965, ustanovni občni zbor pa je potekal v TVD Partizan. Pobudnik za njegovo ustanovitev je bil Tine Brilej.

Kakšni so bili takrat pogoji za delo kluba?

Slabi. Igrišče ob šmarski šoli je imelo le grobo asfaltno ploskev, kjer so rokometaši trenirali. Ker igrišče še ni bilo razsvetljeno, so treningi potekali le podnevi. S pomočjo šole smo igrišče na novo asfaltirali in postavili reflektorje. Vsa dela smo opravili člani kluba in ljubitelji rokometu prostovoljno. Pozneje smo zgradili še tribuno, namestili zaščitno ograjo in obnovili razsvetljavo. Tako je dobilo igrišče današnjo podobo in je bilo ob preureditvi med najlepšimi v Sloveniji.

V katerem rangu tekmovanja ste najprej nastopali in kakšni so bili prvi uspehi?

Članska ekipa je začela tekmovali leta 1966 v Zasavski ligi in dosegla skromne rezultate. Povedati moram, da so imela v prvih letih več uspeha dekleta kot fantje. Tine Brilej je vzgojil sijajno generacijo deklet, ki so nekaj sezon igrala vidno vlogo v Sloveniji. Pri moških opažamo kvalitetnejši premik v sredini sedemdesetih let, ko smo za trenerja pridobili Janeza Simončiča. Dve leti

za njim je ekipo prevzel Niko Markovič: le-temu je uspelo, da je njegova ekipa posegla po republiškem naslovu.

Kako je bilo v začetku s strokovno usposobljenostjo kadrov?

Edini, ki je imel kolikor toliko strokovnega znanja, je bil Tine Brilej. Da je bil dober trener, potrjuje tudi pionirska ekipa, ki je osvojila prvo mesto na prvenstvu Slovenije. Za rokometne trenerje so takrat organizirali posebne tečaje v Seči pri Portorožu.

V katerem obdobju je imel Usnjar največ ekip?

Leta 1976 so bili sprejeti portoroški sklepi, ki so podpirali samo nekatere športne panoge, med katerimi pa ni bilo rokometu; takrat je prenehalo delovati precej tistih klubov, ki niso vzgajali naraščaja. Pri

Dopolnjena akcija ZDRAVO

Vse udeležence akcije Zdravo v letu 1990, ki so opravili predpisane zahteve, navedene v razpisu akcije, obveščamo, da svoje potrjene kartončke skupaj s svojim naslovom pošljejo po pošti na naslov ZTKO Litija, p.p. 45, 61270 Litija, in sicer najkasneje do 15. februarja letos. V februarju bomo udeležence akcije povabili na srečanje in jim podelili priložnostna priznanja.

Tako kot gospodarske in druge družbene dejavnosti, se je tudi športno rekreativna dejavnost znašla v novih družbenoekonomskih razmerah, ki tudi šport postavljajo na raven gospodarsko-tržnih odnosov. Tako se bo tudi naša akcija Zdravo morala prilagoditi nekaterim družbenim spremembam, potrebne pa bi bile tudi nekatere osvežitve.

Zato odbor za množični šport in rekreacijo ZTKO Litija razpisuje natečaj za seznam prireditev za občinski koledar akcije Zdravo, kjer bi radi naš program poleg teka, kolesarjenja in planinskih pohodov razširili še na druge dejavnosti, denimo aerobiko, tenis... Vsi klubi in društva, člani naše zveze bodo prejeli razpis akcije po pošti, vse dodatne organizirane skupine občanov in posameznike pa vabimo, da se nam s svojimi predlogi javijo.

ZTKO Litija

Prva ekipa Usnjarka leta 1965. Stojijo (z leve proti desni): Z. Poglajen, J. Erjavec, H. Lepold in V. Podgajski. Čepijo: T. Brilej, L. Erjavec, D. Ambrož, L. Cerar in J. Hostnik

nas smo takrat organizirali najprej lastno občinsko ligo in dali pobudo še za območno pionirsko in kadet-sko ligo. To pomeni, da v Usnjarku v rednih tekmovanjih igrajo vse selekcije, kar je pogoj za doseganje uspehov.

Kaj menite o vaših igralcih, ki so igrali na slovenski rokometni sceni?

V klubu smo vzgojili vrsto dobrih igralcev, ki so nastopali v vseh republiških selekcijah, nekaj pa jih je uspešno igralo v ekipah prve in druge zvezne lige Jugoslavije in Avstrije (Kolar, Maček, Špende). Dva naša nekdanja igralca (Pajer in Špelič) sta bila prva Jugoslovana, ki sta igrala v Portugalski ligi.

Največji uspeh šmarskega rokometista je uvrstitev moške ekipe v II. ZRL – Zahod. Kaj meniš o tem?

Naša članska ekipa bi morala igrati v medrepubliškem tekmovanju že leta 1984, a takrat, na žalost, so ligo ukinili. Kasneje smo imeli še eno priložnost. V odločilni tekmi zadnjega kola republiške lige smo izgubili tekmo z Inlesom, ki se je uvrstil v nadaljnje kvalifikacijsko tekmovanje. Moram reči, da v teh kvalifikacijah slovenski klubi niso bili uspešni, vendar ne zaradi slabe kvalitete, ampak zato, ker je kvalifikacije imela v rokah sosedna republika. Zaradi tega sem tudi sam podpiral predlog za uvedbo takega tekmovalnega sistema, kjer bo na predovanje brez kvalifikacij. To nam je končno lani tudi uspelo.

Ti si tudi aktivni član slovenske rokometne zveze. Kakšne funkcije opravljaš?

Že več kot deset let sem član predsedstva Rokometne zveze Slovenije, zadnja tri leta pa opravljam tudi funkcijo podpredsednika.

In kakšno je razumevanje družbe do rokometista?

V preteklosti je bilo v športu veliko entuziazma. Vse, kar smo počeli, smo delali zato, da smo na čim prijetnejši način izkoristili prosti čas. Danes pa je precej drugače. Od ljudi se zahteva čedalje več, tako da je prostega časa čedalje manj. V športu danes uspevajo in ostajajo samo najhrabrejši in najsposobnejši. Tudi odnos družbe do športa se spreminja. Vsi vemo, da so športu potrebna materialna sredstva, ki pa jih je čedalje manj. Ne bi bil rad črnogled, vendar se bojim, da bo ravno pomanjkanje denarja močno oklestilo vrste športnikov.

Kakšni so nadaljnji načrti Usnjarka?

Naš cilj je, da sedaj, ko bomo tudi v Litiji dobili športno dvorano, postanemo še pomembnejši slovenski rokometni center.

Lojze, najlepša hvala za razgovor!

Pri zapisu o 25-letnici šmarskega rokometista pa ne smem pozabiti tudi naše oskrbnice – gospe Silve Boštjančič, ki je s tem športom povezana že vseskozi od njegovega začetka v Šmartnem. Hvala tudi njej za zvestobo klubu.

G.Ž.

Ekipa Usnjarka v sezoni 1979/80, ko se je uvrstila v I. SRL. Na skrajni levi stoji predsednik kluba A. Savšek, na desni pa trener J. Simončič

AMTK AVTO ŠOLA enota LITIJA

(dom AVTO MOTO)
Podkraj 6, tel. 881-022
PO 14-16, SR 15-18, SO 9-12

V štirih desetletjih dela smo oblikovali stotine dobrih voznikov. Še vedno smo avto šola z najvišjim odstotkom uspeha v Zasavju.

ORGANIZIRAMO:

- vsakega 5. v mesecu tečaje cestno-prometnih predpisov s sodobnimi učnimi sredstvi (grafoskop, TV, video)
- praktično vožnjo z vozili Z 128 in R 5

NUDIMO VAM:

- obročno odplačevanje na 3 mesece, brez obresti
 - brezplačne tečaje CPP
 - brezplačno prvo uro in društveni izpit
- Pridite ali nas pokličite in domenili se bomo!

ABI

podjetje za vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje in rekonstrukcije

Ljubljanska 14
LITIJA p.p. 35
tel. 881-236

Glede na nove tržne tokove in doseganje večjih prodajnih učinkov iščemo:

DINAMIČNE KOMERCIALNO-TEHNIČNE SODELAVCE

za delo, po pogodbi o delu, na območju Slovenije.

Naša dejavnost:

- instalacijska dela (elektro, vodovod, ogrevanje, komprimiran zrak, prezračevanje itd.),
- krovsko kleparska dela, izolaterska dela,
- vzdrževanje počitniških kapacitet.

Vse, ki želite z nami sodelovati vabimo, da se nam pridružite. Pokličite, ali obiščite nas!

Naš slogan: »HITRO IN POCENI« bomo skušali realizirati tudi z vašo pomočjo.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

MARTA

Cenjene kupce obveščam, da sem s 1. 1. 1991 odprla trgovino z mešanim blagom na Pokopališki 8 v Litiji.

Delovni čas:

- od 7. do 12. in od 14. do 19. ure
- ob sobotah od 7. do 19.30
- ob nedeljah od 8. do 11. ure.

Cene so konkurenčne.

Za obisk se priporočam!

MARTA BABNIK, Pokopališka 8, Litija

AVTOŠOLA SI - CAR Svetič Ivan

Priznani in izkušeni inštruktorji
Tečaj CPP (cena 250 din)
Praktične vožnje na vozilih
VOŽNJA (cena 170 din ura)

Informacije in vpis:
vsak delavnik od 15. do 19. ure pri
SVETIČ IVANU, Graška cesta 2
Telefon: 881-140

Tudi v Litiji NOVA SPECIALIZIRANA PRODA-
JALNA KOZMETIČNIH IZDELKOV svetovno zna-
nih proizvajalcev ter ekskluzivnih modnih dodatkov za
vsak žep!

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!

DROGERIJA
MEDEJA
Cankarjeva 1
(Prizidek restavracije pošta), LITIJA

Imate idejo in kapital, nimate pa prostora?
V najem oddam prostore v pritličju Lajev-
čeve hiše, Podkraj 2, Litija. Lokacija je v cen-
tru, primerna za trgovsko dejavnost. Oddam
tudi garažo površine 45 m² za delavnico.
Informacije na tel. 217-255.

mali OGLAS

N A P R O D A J je travnik v Cerovici 2.600 m². Informacije v
delavnikih, tel.: 881-211 int. 68 med 8. in 9. uro.

GLASILO OBČANOV

Ustanoviteljica: Skupščina ob-
čine Litija. Predsednik časopis-
nega sveta: Mirko Kaplja. Ureja
uredniški odbor: Mija Bernik,
Stane Črne, Vera Dušak, Lojze
Erjavec, Vida Klemenčič, Simo-
na Frankl, Anuška Potisek, Ire-
na Prašnikar, Iva Slabe in Boris
Žužek (glavni in odgovorni ured-
nik). Oblikovanje in tehnično
urejanje: Drago Pečenik. Tisk:
Aleksander Jovanovič, Litija. Iz-
dajatelj: Prelest d.o.o. Ljublja-
na, Titova 37. Naslov uredni-
štva: Skupščina občine Litija,
Jerebova 14, za Glasilo občanov.
Nenaročenih fotografij in roko-
pisov ne vračamo. Časopis preje-
majo vsa gospodinjstva brezplač-
no na dom.

Vsa teracerska dela
in polaganje marmor-
ja opravi hitro,
kvalitetno in konku-
renčno. Tel. 882-035.

Petričević Jakob
TERACERSTVO
Partizanska pot 30
Litija

ROJSTVA, POROKE, SMRTI

V decembru 1990 se je v litijski občini rodilo 10 otrok: 6
dečkov in 4 deklice.

Na gradu Bogenšperku se je poročilo 24 parov, med njimi:
Dušan Trampuš, električar iz Kisovca in Anka Mijatović,
računovodkinja iz Podbrda; Ljubomir Petković, dipl. ing. fi-
zike iz Pirana in Sonja Puklavec, tajnica iz Kamnika; Borut
Peskar, varilec iz Zagorja ob Savi in Romana Sekili, knjigo-
vodkinja iz Trbovelj; Aleš Perdih, strojni tehnik iz Ljubljane
in Fanči Simončič, ing. agronomije iz Vrhovega; Alojzij Slak,
elektro ing. iz Ljubljane in Mateja Kunstelj, učiteljica iz Lju-
bljane; Jože Bajec, strojnik iz Liberge in Natalija Lokar, de-
lavka iz Preske nad Kostrevnico; Anton Perme, strojni teh-
nik iz Javorja in Sonja Janežič, učiteljica iz Šmartna pri Liti-
ji; Boris Paradiž, sodni izvršitelj iz Litije in Katarina Alenka
Vavtar, višja upravna delavka iz Šmartna pri Litiji; Radovan
Radović, prodajalec iz Ljubljane in Mojca Mrva, prodajalka
iz Vač; Andrej Gradišek, strojni ključavničar iz Litije in Saša
Koprivnikar, študentka iz Šmartna pri Litiji.

Umrli v mesecu decembru:

Martina Grilj, 70 let iz Litije; Leopold Kepa, 75 let, iz Liti-
je; Bruno Videmšek, 66 let, iz Litije; Angela Slapšak, 64 let, z
Ježevca; Marija Maselj, 94 let, iz Ponovič; Janez Klun, 82
let, iz Litije; Anton Bajc, 78 let, iz Tihaboja; Marija Hostnik,
84 let, iz Lukovca; Zora Strman, 89 let, iz Šmartna pri Litiji;
Jožefa Rozina, 76 let, iz Črnega potoka; Stanislav Jakuš, 27
let, z Brezovega; Branko Kržič, 26 let, iz Litije; Franc Planin-
šek, 73 let, iz Litije; Marija Planinšek, 84 let, z Liberge; Fran-
čišek Tomc, 83 let, z Velike Preske.

Jelka Bric

Zlata poroka na Bogenšperku

V poročni dvorani na Bogenšperku sta 11. oktobra
1990 slavila petdeset let skupnega življenja zlatoporo-
čenca Marija in Karel VIRANT iz Litije. Poročila sta
se na isti dan pred pol stoletja v Šmartnem. V zakonu
so se jima rodili trije otroci: dva sinova in hčerka. Ima-
ta 8 vnukov in 3 pravnuke.

Slavlencema iskreno čestitamo tudi v imenu vseh
bralcev in uredniškega odbora našega glasila.